

1. Opening en vaststellen agenda

Aanmelden raadsleden

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Alvorens wij echt kunnen beginnen met deze vergadering moeten we het quorum vaststellen. Het quorum is 15 raadsleden....., mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Wilt u uw microfoon even uitzetten?

Mevrouw Ripmeester: Oh, ik dacht dat ik iets moest zeggen.

De voorzitter: Nee, verder niet. Als ik uw naam noem. Dus ik ga nu alle namen opnoemen, het is voor de kijker thuis ook belangrijk om dat quorum vast te kunnen stellen. U weet ondertussen hoe dat gaat. Ik doe dat in alfabetische volgorde. Als ik uw naam noem, dan zet u even uw microfoon aan en zegt u iets vriendelijks in de richting van mij of van de kijkers of van de collega's. U ziet maar. Daar gaan we hoor. Meneer Breeman.

De heer Breeman: Goedenavond voorzitter. De groeten uit een zeer warm zand in het bovenkamertje waar ik een beetje zit te smelten. Maar we doen ons best vanavond.

De voorzitter: Zet het raam open. Meneer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Goedenavond voorzitter. Ik hoop dat ik zichtbaar en hoorbaar ben.

De voorzitter: Ja, daar bent u. Mevrouw Fräser heeft zich afgemeld. Meneer Kardol heeft zich ook afgemeld. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Goedenavond, voorzitter. Ik ben gewoon aangemeld en blijf ook heel de vergadering aanwezig.

De voorzitter: Zo, toe maar. Meneer Kloos.

De heer Kloos: Goedenavond, voorzitter. Ik wens u veel plezier met deze zitting.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Goedenavond, voorzitter. Het lijkt wel alsof ik buiten zit, maar ik zit gewoon binnen op mijn kamertje.

De voorzitter: U zit midden in het bos.

De heer Kooijman: Ja, het Oosterpark.

De voorzitter: Goed zo. Mijnheer Kranendonk.

De heer Kranendonk: Ja, wederom welkom voorzitter, vanaf de Legendijk.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Goedenavond, voorzitter, vanaf de Koolmees. Ontzettend warm onder het dak, ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ik hoor u wel maar ik zie u nog niet.

De heer Van der Linden: Oh, wil u me nog zien ook. Nou, kijk eens aan.

De voorzitter: We willen u ook nog zien. Kijk eens even aan, daar bent u. Meneer Los

De heer Los: Goedenavond, voorzitter, vanuit Rijksoord. Een hele goede avond.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Goedenavond, voorzitter. Vanuit een tropisch Slikkerveer ben ik aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes: Ja, dank u voorzitter. Als u een toevoeging wil vanuit een heerlijk zomers resort.

De voorzitter: Kijk, zo moeten we het horen. Wil u uw handje nog even intrekken? Mijnheer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Goedenavond, voorzitter. Ik ben aanwezig.

De voorzitter: Mooi zo. Mijnheer Nugteren.

De heer Nugteren: Goedenavond, voorzitter. Ook ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja. Mijnheer Ouwens.

De heer Ouwens: Voorzitter, goedenavond. Ook ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja, meneer Overheid.

De heer Overheid: Goedenavond, voorzitter. Ik ben ook aanwezig.

De voorzitter: Ja, daar bent u. Meneer Piena.

De heer Piena: Goedenavond, voorzitter. Ik wil niet achterblijven, dus ik ben ook aanwezig vanavond.

De voorzitter: Gelukkig maar. Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijdsijk: Goedenavond, voorzitter. Ik ben ook aanwezig vanuit ons mooie centrum waar het heerlijk toeven is.

De voorzitter: Het wordt nog een wedstrijdje. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Goedenavond, voorzitter. Ook ik ben aanwezig. Goedenavond allemaal.

De voorzitter: Ja. Meneer Ros heeft zich afgemeld. Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Goedenavond, voorzitter, vanuit West. En ik ben ervan overtuigd dat het in heel Ridderkerk goed toeven is.

De voorzitter: Mooi, dat hopen we allemaal. Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Goedenavond, voorzitter. Ik ben ook aanwezig.

De voorzitter: Mijnheer Soffree.

De heer Soffree: Goedenavond, eindelijk lekker weer. Fijn hoor.

De voorzitter: Mevrouw Stip.

Mevrouw Stip: Goedenavond, ik ben ook aanwezig.

De voorzitter: Ja, daar bent u. Meneer Stip.

De heer Stip: Goedenavond, voorzitter. Ook ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja, daar is die. Mevrouw, o, ik hoorde vogeltjes. Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: Goedenavond, voorzitter. Ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Goedenavond, voorzitter, vanuit Wijk uit Zand ben ik ook aanwezig met vogeltjes op de achtergrond.

De voorzitter: Precies. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Goedenavond, voorzitter. Ik ben ook aanwezig.

De voorzitter: En mevrouw Wolff.

Mevrouw De Wolff: Goedenavond, voorzitter. Ook ik ben aanwezig.

Opening

De voorzitter: Oké, dan kunnen wij vaststellen dat we met 26 aanwezigen zijn en daarmee is ruimschoots het quorum van 15 overschreden. Dus wij kunnen rechtmatig deze vergadering beginnen. En derhalve open ik deze vergadering met een hartelijk welkom aan de kijkers. En ik wil heel graag even uw aandacht voor het volgende. Normaal gesproken vraag ik eenieder om op te staan, maar dat is digitaal niet mogelijk. We hebben iemand te herdenken en daar beginnen we zoals gebruikelijk onze vergadering mee. Op 6 mei 2021 is overleden meneer Gert van Riksoord. Hij is 79 jaar geworden. Meneer Van Riksoord werd raadslid in 1978 voor het CDA. Op 28 maart 1994 nam hij afscheid als raadslid na zo'n 16 jaar. In zijn afscheidstoespraak kenmerkte hij deze jaren als GTST jaren met goede tijden en met slechte tijden. De locoburgemeester van toen de raadsvoorzitter was kenmerkte hem als bescheiden, vastberaden en omschreef hem als een

sympathiek en goed raadslid. Voor zijn diverse verdiensten voor de samenleving, waaronder het voorzitterschap voor de stichting welzijn ouderen Ridderkerk en de stichting evenementen Ridderkerk, werd hij in 2006 benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau. Voor de publieke inzet van meneer Van Riksoord mogen wij en de Ridderkerkse gemeenschap hem dankbaar zijn. En het is met respect dat we hem herdenken. Ik verzoek u om enkele momenten stilte. Ik dank u wel. Tevens aanwezig in onze vergadering zijn onze wethouders. Even checken of dat het geval is. Mijnheer Hen van Os.

De heer Van Os: Goedenavond, voorzitter. Goedenavond raadsleden. Ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja, ook in beeld. Wethouder Meij.

De heer Meij: Goedenavond voorzitter.

De voorzitter: Waar dan? Ja, daar bent u. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Goedenavond, voorzitter. Goedenavond allemaal. Ik ben ook aanwezig.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Goedenavond, voorzitter en allemaal. Aanwezig.

De voorzitter: En wethouder Franzen.

De heer Franzen: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Ik zie u nog niet, wethouder.

De heer Franzen: Goedenavond voorzitter. Ook ik ben aanwezig.

De voorzitter: Ja, daar is die.

De heer Franzen: Kijk, even wachten maar dan ben je er digitaal.

De voorzitter: Ja, dan heb je ook wat. We weten ondertussen allemaal wel hoe het werkt, hè? Dat hoeft ik allemaal niet nog een keer te herhalen.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

Vragen

De voorzitter: Dat betekent dat we nu naar agendapunt 2 gaan, dat is het vragenuur. Daarvoor gaan we naar mevrouw Ripmeester van de Partij van de Arbeid. En dan gaat het over verkeersdrukte op de dijken. Mevrouw Ripmeester, gaat uw gang.

Mevrouw Ripmeester: Ja, dank u wel, voorzitter. Misschien uit wat onverwachte hoek, maar over verkeersdrukte op de dijken. Er wordt geklaagd over toegenomen verkeer op de Ringdijk tussen Noorderweg en Industrierweg. En dat wordt geweten aan de nieuwe appartementen of de nieuwbouw aan de rivieroever in Ridderkerk. Dat is een stukje. En er zijn camera's geplaatst op de dijk bij de grens van Ridderkerk-

Rotterdam, vanwege verkeersonderzoek voor het Rotterdams project watersite, wat ook woningbouw betreft aan de kade bij de Brienoord. Waardoor in de toekomst nog meer verkeer gaat sluijprijden naar en door Ridderkerk. Mijn vraag aan u is: zijn deze signalen bij u bekend of aan het college, zijn deze signalen bij u bekend? Is het mogelijk om een verkeersmeting te doen op de Ringdijk tussen Industrieweg en het viaduct over de Rotterdamse Weg? Is de dijk tussen Rotterdam en Ridderkerk-Centrum bestand tegen extra verkeer? En zeker zoveel extra verkeer. En past een dijk als drukke doorgangsweg in de Ridderkerkse verkeersvisie? En misschien overweegt u wel maatregelen om de verkeersstromen te beïnvloeden over de dijken bij de beneden rijweg. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Misschien eerst een compliment. Ik vind het altijd knap als fracties al heel goed geïnformeerd zijn. Nou ja, dat betekent gewoon dat ze alles inderdaad heel goed volgen. En zo hoort het ook, maar ik vind het altijd toch wel knap dat het allemaal gebeurt. Is het bekend? Ja, het is bekend. Zowel de drukte op de Ringdijk als de nieuwe ontwikkelingen in de Beverwaard. Over de verkeersmeting dat is mogelijk, en dat gaan we ook doen. Het enige is: we hebben daar nog geen verkeersmetingen gehouden, dus je kan er eigenlijk niet spreken van een nulmeting. We zouden het dan vaker moeten doen om te kijken of de intensiteit ook steeds meer toeneemt. Dat gaan we ook doen. Is de dijk bestand tegen zoveel verkeer? Dat moeten we natuurlijk eerst gaan onderzoeken voordat we daar een uitspraak over kunnen doen. Want dan gaat het over hoeveel voertuigen, welke type voertuigen, past dat in een 30 kilometer weg categorie? En uw volgende vraag is: past zo'n dijk in combinatie met die verkeersdrukke? Nou, als u me eigenlijk gewoon rechtstreeks vraagt is het eigenlijk niet zo. Het is natuurlijk een ontsluitende weg voor de mensen die er wonen. Maar ja, je zou het graag anders zien. Het past natuurlijk eigenlijk niet in het beeld van die dijk. Worden maatregelen overwogen? Daar vond ik het ook wel knap, want we zijn net een maandje of twee geleden ook mee begonnen ook zelf intern. Daarom vond ik het zo knap dat u dat dan snel weer oppakt. We hebben in de raad goed gekeken naar alle maatregelen, namelijk eenrichtingsverkeer. En dat lijkt dan een oplossing, want dan kan je natuurlijk de zaken onder controle krijgen. Maar het grote nadeel ervan is dat voor sommige bewoners dan, het is een dijk van 1,2 kilometer, dat sommige bewoners zeven minuten moeten omrijden. En we zijn dan weer bang dat ze dat teveel vinden en dan toch richting de rijrichting in gaan rijden, waardoor het weer verkeersonveilig wordt. De tweede optie die we onderzocht hebben is van: moeten we niet passeerstroken aanbrenge? Dat je in ieder geval even voor- of achteruit, maar dat je passeerstroken krijgt. En dan moet je ook parkeervlakken maken op de Ringdijk, maar het is ook ontzettend krap. Het is een smalle dijk, er zijn ook heel veel auto's geparkeerd. We zijn bang dat ook daar bewoners niet blij mee zijn, want ze hebben eigenlijk al die ruimte nodig. Dus het is eigenlijk een heel ingewikkeld verhaal. En trouwens als je het een richting maakt dan wordt er ook vaak harder gereden. Dus we zijn daar nog niet uit wat dan wel mogelijk is. En daar komt bij inderdaad de toekomstige mogelijkheden in de Beverwaard, daar zijn we van op de hoogte. We hebben ook contact gezocht met de gemeente Rotterdam om over die ruimtelijke ontwikkeling te praten. Maar dat zit in een beginfase. De gesprekken moeten dan ook nog plaatsvinden. Maar we willen natuurlijk uiteraard niet dat er sluijverkeer gaat komen richting Beverwaard via de Ringdijk. Dat is natuurlijk dan vragen om nog meer moeilijkheden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor het uitgebreide antwoord. Oké we waren er wat vroeg bij. Maar aan de andere kant kan je beter vroeg zijn dan te laat, zeker ook bij die ontwikkelingen die we nog tegen kunnen houden bij de watersite. Dus misschien kunnen we ergens een weg

zo inrichten dat we dat tegen kunnen houden. En u zei: het is allemaal wel heel ingewikkeld. Maar misschien zou u ook met de inwoners kunnen overleggen van wat ze een goede oplossing vinden op dat stukje dijk. Want ze ergeren zich nu collectief. En misschien kunt u met elkaar een goede oplossing vinden. Dat zou heel erg fijn zijn. En mijn andere vraag is of u bij de politie of bij Rotterdam wil vragen of als ze een camera ophangen, om er een bordje bij te hangen waarom. Want er komen wel heel veel vragen op af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Steek dan uw handje even op. Ik zie geen handjes. Dan gaan we naar de wethouder. Wethouder Meij.

De heer Meij: Nou, daar kan ik positief op antwoorden. We gaan zeker de politie informeren met deze vraag voor dat extra bordje inderdaad bij de camera. Uiteraard als we gaan nadenken, dan gaan we ook straks de bewoners langs de Ringdijk, volgens mij is er al met individuele bewoners gesproken. Vandaar dat we ook weten dat dit ook best weer gevoelig ligt. Maar we moeten verder, dus we gaan kijken wat er dan wel mogelijk is. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van Vliet van Echt voor Ridderkerk over parkeren van werkbussen in woonwijken. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Er gaan nu allerlei honden hier af, want het vogeltje is een hond geworden. Of blaft dat vogeltje? Nou, ik denk dat de honden blaffen naar het vogeltje. Echt voor Ridderkerk heeft regelmatig contact met inwoners uit diverse wijken. Het is ons opgevallen dat we in de afgelopen twee tot drie maanden vanuit verschillende wijken meerdere verzoeken hebben gekregen iets te doen tegen het overmatig parkeren van werkbussen in de straten van onze wijken. Zeker daar waar er feitelijk al een tekort aan parkeergelegenheid is en huishoudens meerdere auto's per gezin hebben. Door het parkeren van de werkbussen ontstaat een zo genaamd waterbedeffect, want mensen parkeren hun auto dan noodgedwongen weer een straat verder voor de deur weer van anderen, waardoor zij ook weer parkeerproblemen krijgen in de straat. Nou, ik heb wat foto's meegestuurd, het gaat om onder andere in wijken als het Vlietplein, dus in Drievliet, de Lorenstraat in Wijk 't Zand, maar ook in de Boutenstraat in Oost. Daarom de volgende vraag aan de wethouder. Wethouder Meij, bent u bekend met dit soort parkeerproblemen binnen Ridderkerk? Heeft u zelf ook signalen ontvangen, mogelijk ook vanuit nog andere wijken in Ridderkerk? En bent u ook bereid naar dit probleem te kijken? En ziet u misschien al kans om met een oplossing te komen? Dat waren mijn vragen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja. Nou, ik zou kunnen zeggen: drie keer ja. Maar inderdaad, we kennen het, ik hoor het ook zelf. Mijn vrouw loopt regelmatig mee met de buurtpreventie en die ziet dat natuurlijk ook gebeuren staan. U moet wel bedenken: de APV is namelijk aangepast. Want wat hebben we gedaan? Dat hebben we natuurlijk een aantal jaar geleden al zien aankomen, het APV aangepast dat voertuigen langer dan zes meter en hoger dan 2,4 meter er 's avonds en 's nachts niet mogen staan. Dus in die zin hebben we zeg maar de beperkingen aangebracht dat ze niet mogen parkeren in woonwijken. Dus eigenlijk hebben we onze taak, kan je zeggen, verricht. Maar ziet u kans om tot oplossingen te komen? Het heeft natuurlijk ook deels met handhaven te maken. Maar ik zeg net wel: het moet echt wel langer zijn dan zes meter. Als ik toch een beetje naar die foto's kijk, dat zeg ik ook maar eerlijk: ik weet niet of al die auto's daar inderdaad nou langer zijn dan zes meter. Maar dat kan uiteraard het geval zijn. Door corona is het niet altijd mogelijk geweest natuurlijk om te

handhaven. Dat lijkt gelukkig nu de goede kant op te gaan, dus zeg maar de insteek is om dat helemaal voorbij is steekproefsgewijs ook gewoon weer te gaan handhaven en boetes uit te delen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, fijn dat het bekend is bij u, ik had ook niet anders verwacht hoor. Maar het blijft toch een probleem. Dus ik ben blij dat u zegt van: we houden dit in de gaten de komende periodes. Het gaat niet zo zeer om het uitdelen van boetes, daar is het Echt voor Ridderkerk niet om te doen. Maar het heeft ook te maken met veiligheid, omdat er ook veel kinderen door die bussen niet altijd goed het verkeer kunnen zien. En zij steken dan ook zo over. Dus nou, blij dat u daarnaar kijkt. En wij zullen het als EVR ook blijven volgen, dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog, ik zie handjes. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes: Ja, dank u, voorzitter. Als de wethouder daar naar gaat kijken, wil u dan alstublieft ook rekening houden met de andere kant, met de ondernemers die in hun busje vaak, dat is hun schuur en werkplaats, dat weet u ook. Daar zit al hun gereedschap in. Dus voor hen is er niet zo heel veel keuze om dat busje buiten de wijk te zetten, omdat die dan gewoon dat is inbraakgevoelig. Wil u daar ook naar kijken? En het is al jarenlang een probleem, weet ik. Lastig genoeg, succes ermee.

De voorzitter: Mijnheer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Ja voorzitter, helaas. En mevrouw Van Nes is reading my mind, dus ik kom eigenlijk met dezelfde vraag.

De voorzitter: Helemaal goed. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Leefbaar Ridderkerk heeft hier ook al eens meermalen aandacht voor gevraagd. Zou er ook structureel gehandhaafd kunnen worden en voor alle busjes die inderdaad langer zijn dan zes meter en hoger dan 2 meter 40. Als het echt daadwerkelijk een probleem is wellicht als ze ergens anders gezet worden, wellicht dat daar nog even aandacht aan besteed kan worden dat er ontheffing aangevraagd zou kunnen worden.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Een terechte opmerking, dat wou ik net nog toevoegen aan mevrouw Van Vliet. Het zijn natuurlijk wel gewoon werkbusjes, het zijn gewoon busjes waar mensen hun geld mee verdienen. Dus dat maakt het ook zo lastig. Die mensen moeten natuurlijk toch ergens die bus kwijt. Nou, soms kijken we hier bijvoorbeeld op de Visvliet, dat je wat grotere parkeervlakken maakt. Maar goed, je moet hem dan toch wat verder van je huis af zetten. Dus er is echt aandacht voor. Tegelijkertijd zit er ook een andere kant aan, wat u net zegt: boetes is ook niet altijd de oplossing. Die mensen doen ook gewoon wat mogelijk is. En wat ik net zei: we gaan in het najaar daar wat stringenter weer naar kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw De Wolff van de ChristenUnie en dan gaat het over de toeslagenaffaire. Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie heeft kennisgenomen van het feit dat de landelijke overheid gedupeerde van de kinderopvang toeslagenaffaire gaat helpen met het overnemen van

zowel de publieke als de private schulden. Daar zijn we blij mee. We waren een motie aan het voorbereiden om die schulden over te nemen in Ridderkerk, maar die motie lijkt nu niet nodig. Op dit moment zijn de voorderingen vooralsnog opgeschort door de werking van een pauzeknop. Voor de gedupeerden wordt een loket ingericht, waar zij een overzicht van de private schulden kunnen inleveren. Wij hebben de volgende vraag hierover. Op welke wijze worden de Ridderkerkse gedupeerden vanuit onze gemeentelijke organisatie op de hoogte gehouden over zowel de landelijke ontwikkelingen als de plaatselijke ontwikkelingen en het aanbod? Hebben alle Ridderkerkse gedupeerden inmiddels een vast contactpersoon die gemakkelijk bereikbaar is? Kunt u stellen dat we als gemeente echt alles eraan doen om om deze gedupeerden heen te staan, om zo snel mogelijk uit deze ellende te komen. En we zijn benieuwd hoe een schuldhulpmaatje maar ook andere samenwerkende partners buiten de overheid bij deze ontwikkelingen worden betrokken. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Franzen.

De heer Franzen: Ja, voorzitter. Een belangrijk thema. Het is heel erg wat deze mensen is aangedaan. En dus we vinden het echt heel erg wat die mensen hebben moeten doormaken. En daarom zijn we ook voortvarend aan de slag gegaan om die mensen te benaderen en te kijken: hoe gaat het met hun, welke hulp hebben ze nodig? Dat hebben we als volgt gedaan. We hebben iedereen waarvan we de naam hebben gehad gebeld. Werd er niet opgenomen hebben we de voicemail ingesproken. Werden we niet teruggebeld, hebben we nogmaals gebeld. En als er geen contact tot stand kwam hebben we ook nog een brief gestuurd met het verzoek om contact met ons op te nemen. En op die manier hebben we iedereen proberen te benaderen. Veel mensen hebben we gesproken, sommige mensen wilden een luisterend oor, andere mensen hadden veel meer hulp nodig. Die hebben we dan geboden op alle vijf de leefgebieden, indien nodig. En sommige mensen die zijn zo aangedaan door wat hun is overkomen, die willen soms helemaal geen hulp van de overheid meer. Die hebben zoiets van: het ligt achter me, ik zit er goed bij en ik wil nooit meer wat met ze te maken hebben. Ook dat moeten we respecteren. Wat betreft de contactpersonen, iedereen die hulp wil heeft een vast contactpersoon gekregen. Dat is wel een verschillend contactpersoon. Soms ligt het accent in de hulpverlening vanuit de wijkteams, dan is het een contactpersoon bij de wijkteams. Soms ligt het in de schuldhulpverlening en dan is het een contactpersoon met die kennis aangewezen. En dat is dan ook het eerste aanspreekpunt voor die mensen. Dus zo hebben we zeg maar de crux van het probleem, daarbij hebben we een contactpersoon gezocht voor die mensen. Zodat ze direct met de eerste vragen die ze hebben altijd bij dat contactpersoon terecht kunnen en ook direct een antwoord kunnen krijgen van dat contactpersoon. Ja, we kunnen echt stellen dat we als gemeente naast die gedupeerden staan en er alles aan doen om met hen hun problemen op te lossen. Die contactpersonen houden ook contact met de mensen die dat nodig hebben en leveren ook de zorg als dat nodig is. Als er landelijke wijzigingen zijn dan verloopt het ook via die lijn en houden we contact met die inwoners. Schuldhulpmaatje is nauw betrokken bij de ontwikkelingen. Vanuit de privacy mogen we geen gegevens uitwisselen over onze cliënten met een schuldhulpmaatje. Dus wat we doen is ambtelijk contact houden over de landelijke ontwikkelingen, zodat we beide goed geïnformeerd zijn over wat er speelt. Schuldhulpmaatje weet wat wij aan het doen zijn. Dus als zij iemand spreken die hulp nodig heeft, dan zoeken zij contact. Want als ze later dan diegene contact opzoeken met ons en andersom, als uit zo'n hulpverleningstraject volgt dat iemand een maatje nodig heeft of kan gebruiken, dan schetsen we het beeld van: wat kan een schuldhulpmaatje voor u betekenen? En ja, zo is die kruisbestuiving tussen ons en het schuldhulpmaatje. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff: Ja, echt mooi om te horen dat er ook echt gekeken wordt welke hulpvragen er achter zitten, dat daar dan een contactpersoon bij wordt gezocht. Dus fijn. Ik was nieuwsgierig, is er ook aandacht voor de kinderen en de jeugdigen die gedupeerd zijn? En krijgen die dan ook daar hulp of contact? Ik weet dat in Rotterdam bijvoorbeeld daar speciale mensen voor worden aangenomen en daar was ik hier nog nieuwsgierig naar.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wil u dan uw handje opsteken? Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik wil allereerst de ChristenUnie bedanken voor dat ze überhaupt aan die motie dachten. Dat vond ik een goed plan, opkopen van schulden is altijd een goed plan. En ik heb een vraag aan de wethouder of de brieven die gestuurd zijn, of dat maatwerkbrieven zijn of generieke brieven. En ik heb de vraag of het ook mogelijk is om naast alle specifieke contactpersonen ook een ambtenaar, iemand, maakt niet uit, te belasten als aanspreekpunt. Omdat er ook gedupeerden zijn die weliswaar in eerste instantie nee hebben gezegd, maar nu toch twijfelen of ze toch niet ja willen zeggen op die uitreikende hand. En waar moeten ze zich dan melden? En in Rotterdam hebben ze een persoon waar iedereen zich kan melden, waar alle vragen bijeen komen. En dat schijnt daar ontzettend goed te helpen. Een heleboel van de toeslagouders hebben zich de afgelopen jaren ook gemeld bij de gemeente. En toen geen gehoord gekregen, dus ik hoop dat de lessen die we daaruit halen dat u die aan ons zou willen terugkoppelen als raadsleden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Franzen: Ja, we kijken echt naar alle leefgebieden waarbij hulp nodig is. En als daaruit volgt dat andere gezinsleden ook hulp nodig hebben, dan bieden we die. Het betreft brieven die geadresseerd zijn aan de namen, dus dat zijn gewoon geadresseerde brieven die gewoon open gemaakt kunnen worden. Het ziet er ook als zodanig uit. We werken zo, die vast contactpersonen die worden toegewezen nadat we contact hebben gehad. Is er dus nog geen contact geweest, dan kunnen mensen bellen met het KCC. Ze kunnen zeggen van: we hebben te maken met de kinderopvang toeslagaffaire en dan worden ze teruggebeld. Ze kunnen ook de wijkteamleider benaderen, die fungeert echt als eerste aanspreekpunt voor iedereen waar het gesprek nog moet volgen. En we hebben ook een speciaal e-mailadres voor hen die dat willen. Maar het makkelijkste voor mensen is gewoon: bel het KCC en zeg ik ben slachtoffer van de kinderopvang toeslagaffaire. En dan wordt diegene teruggebeld en dan wordt er een afspraak gemaakt voor een gesprek en dan gaat alles lopen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan gaan we naar mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1. En dan gaat het over ophalen van afval. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes: Ja, dank u, voorzitter. Bij het nieuwe afvalbeleid en afvalbeleidsplan wat nu uitgerold is in Ridderkerk komen de volgende stappen aan de orde. Vanaf januari moeten we gaan betalen. Op de website van Bar Afval worden vragen gesteld, onder andere of mensen korting kunnen krijgen omdat zij veel PMD-restafval hebben vanwege de baby's. Daar wordt nee geantwoord. Op de vraag hoe omgegaan wordt met onvermijdelijk medisch afval, ontstaan door chronische ziekten of een medische beperking, zoals bijvoorbeeld incontinentiemateriaal, dialyse materiaal, hoe gaan we daar mee om? Bij de invoering van het variabel tarief op 1 januari 2022 kunnen huishoudens dat onvermijdelijk medische afval in aanmerking komen voor een speciale regeling waarbij ze niet bovenmatig gaan betalen, om van hun extra medisch afval af te komen. Hoe van deze speciale regeling gebruik gemaakt kan worden wordt later bekend gemaakt. Bij het vaststellen van het plan destijds door de gemeenteraad is er gezegd dat er gekeken wordt hoe we omgaan onder andere met

incontinentiemateriaal, luiers van baby's en incontinentiemateriaal. Nog steeds is het vage antwoord: er komt een speciale regeling. Mijn vragen zijn: wanneer wordt de raad voorstellen gedaan over het aantal speciale regelingen, zodat wij daaruit een keuze kunnen maken. En het lijkt er nu op dat luiers van baby's hierop een uitzondering worden. Kunt u aangeven waarom deze knip wordt gemaakt en of dit nog aangepast kan worden? Dank u.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil eerst even ingaan op uw eerste zin, waarin u stelt dat we vanaf januari moeten gaan betalen. Als het goed is betaald u altijd al voor uw afval. Dat wil ik er nog maar even bij melden. Wel wordt per januari het variabel tarief ingevoerd. En mensen die goed scheiden kunnen financieel besparen. Dan is uw vraag wanneer er aan de raad voorstellen worden gedaan. We hebben natuurlijk het beleidsplan vastgesteld twee jaar geleden. Daarin zijn de beleidskeuzes gemaakt. En in de loop van de jaren is ook van alles en nog wat ontwikkeld. We hebben u daar met RIBs op de hoogte gehouden steeds. En nog steeds gaat het regelen door, finetunen steeds verder. En dan gaat ook de regeling rondom onvermijdbaar medisch afval, zoals we dat dan noemen, en de kwijschelding van de heffing, dat wordt meegenomen in de heffingsverordening aan het eind van het jaar. Dus dan gaat de raad daarover beslissen. U krijgt niet allerlei voorstellen, maar u gaat de verordening op dat punt aanpassen. En het is zo dat er al een speciale regeling is en die was er ook al langer, voor mensen met onvermijdbaar medisch afval. Daar is in de tussentijd maar breed een speciale route voor ingeregeld. En daarmee worden de containers elke week geleegd. En de bewoners die ondergrondse containers gebruiken kunnen die natuurlijk altijd kwijt. Wat we gaan doen per 1 januari staat deze inwoners met onvermijdbaar medisch afval, de containers die ze regulier plaatsen dat dat meeloopt in het variabel tarief. En net als voor alle andere inwoners. En dat ze 26 keer per jaar, dus om de week, gratis kunnen plaatsen. En dat geldt ook voor de gebruikers van de ondergrondse containers. Ze krijgen per jaar een x aantal momenten om hun zak in de ondergrondse container te gooien. En voor deze doelgroep wordt dat verdubbeld. Dus die kunnen het jaar daarop onbeperkt hun medisch afval kwijt. Dat gaan we in die verordening netjes regelen. Dus er zijn voor de extra ledigingen geen extra kosten voor deze inwoners. Dan de vraag over de luiers. Ja, dat is zo geregeld. We hebben daar in het beleidsplan uitvoerig over gesproken. Ook van wat gebeurt er dan met die luiers? En de verwerking was toen nog echt een probleem. Maar we hebben met deze regeling de keuze gemaakt om mensen tegemoet te komen in omstandigheden die buiten hun eigen invloedssfeer liggen. En dat is met een ziekte of medische beperking. Die komen we tegemoet. Luiers van baby's vallen daar niet onder. Gezinnen met kinderen hebben een periode meer afval dan gezinnen zonder. En dat is zoals het is. Luiers overigens kunnen tegenwoordig heel goed verwerkt worden. Twee maanden geleden was er een presentatie van Onrin waar ons afval gescheiden wordt. En die zijn bezig met een installatie die dit jaar nog actief wordt om luiers te verwerken. Dus die kunnen prima bij het restafval en kunnen prima zeg maar verder het proces in om weer te dienen als grondstof voor iets anders. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes: Ja, het was niet helemaal goed te volgen. Ik probeer hem wel even terug te luisteren, misschien dat dat helpt. Ik heb nog wel een vraag, want nu zet je om de week je container buiten. En hoe weten we dan dat je bij bepaalde containers dus wekelijks langs moet gaan rijden? Van de ondergrondse containers heb ik niet meegekregen door haperend geluid, maar ik ga hem proberen terug te luisteren. Anders vraag ik het ook nog via de mail, dat hoeft u niet te herhalen nu.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die hier vragen over willen staan aan de wethouder? Dan zie ik graag handjes. Ik zie geen handjes. Wethouder.

De heer Japenga: Ja, voorzitter, hoe wordt het geregeld? Ik gaf al aan: er is een brede rit die langs de mensen gaat die dit medisch afval hebben. Dus zo is dat georganiseerd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Voor de goede opletter, we moeten even terug naar agendapunt 1. Want ik heb verzuimd om samen met u de agenda vast te stellen en dat moet toch wel echt gebeuren. Anders dan zitten wij hier niet goed te vergaderen.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Dus aan de orde is het vaststellen van de agenda. U heeft gezien dat het een volle agenda is met 20 agendapunten. En we hebben al uitgerekend eigenlijk min of meer dat we dat niet in een avond voor elkaar krijgen. Daar is ook al door diverse fractievoorzitters op gereageerd. Mijn gedachte is daarbij dat we vanavond tot en met agendapunt 13 kunnen komen, aangezien agendapunt 14 ook een heel groot agendapunt is waarvan we ons hebben voorgenomen dat dat zeker drie kwartier in beslag gaat nemen. Als het nou op later op de avond is, dan gaan we daar niet meer aan beginnen en dan beginnen we maandagavond met agendapunt 14. Maar nogmaals, het ligt aan uzelf. Als u veel minder tijd nodig heeft dan als we met elkaar hebben afgesproken in de commissie, dan liggen de zaken ineens heel anders. Ik schat dat niet zo in. Kunnen we zo de agenda vaststellen of zijn er mensen die daar opmerkingen over willen maken? Ik zie geen handjes, dan neem ik aan dat ik de agenda zal vaststellen. Die is vastgesteld. Heb ik nou eigenlijk de kijkers en zo wel welkom geheten denkt u? Want dat is het vaste riedeltje wat er wel een beetje bij hoort, hè. Ik heb in ieder geval de wethouders wel welkom geheten. En ik weet dat medewerkers van ons ook de uitzending via de website volgen. En wij hebben ook wel wat fans her en der in onze gemeente die allemaal van harte ook. Wat fijn dat u kijkt.

3. Vaststelling besluitenlijsten raadsvergaderingen d.d. 18 maart en 8 april 2021

De voorzitter: Dat brengt ons in een klap bij agendapunt 3, namelijk het vaststellen van de besluitenlijst van de raadsvergadering. Iemand daarover? Ik zie geen handjes. Dan is dat vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst) en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (art. 40 RvO).

De voorzitter: De lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Ik zie ook nu geen handjes, dus dat is ook vastgesteld.

5. Vaststelling bestemmingsplan Woningbouw hoek Rijksstraatweg/ Lagendijk

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, dat is het vaststellen van het bestemmingsplan woningbouw hoek Rijksstraatweg/Lagendijk. In de commissie hebben we afgesproken dat het hier voorligt ter debat met een eerste termijn van max twee minuten. Dat is niet zo heel veel. In totaal 20 minuten. D66 had zich daarvoor opgegeven en de SGP. D66 is niet aanwezig, SGP wel. Wie van de SGP mag ik het woord geven? Mijnheer Van der Duijn Schouten. Zijn er nog meer mensen die daarover het woord willen voeren? Ja, ik zie mevrouw Kayadoe en mevrouw Van Vliet en meneer Rijdsdijk en mevrouw Van Nes-de Man. Meneer Meinders, hé, waarom maken we afspraken in de commissie als het in de raad dan ineens heel anders blijkt te zijn? De

agenda wordt van tevoren rondgestuurd zodat u erop kunt reageren. Dit ziet er, nou, dat gaat ... Ja, we gaan eens even kijken. We gaan eens even de mensen af. Meneer Van der Duijn Schouten van de SGP. Gaat uw gang.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Een terechte vraag die u stelt, overigens. En voorzitter, om dit agendapunt maar gelijk in huis te vallen, de SGP fractie zal instemmen met het voorliggende raadsvoorstel. Dat is echter nog wel een lastige afweging geweest, naast de goede en mooie kanten aan het plan zijn er ook twee punten die ons zorgen baren. Dat is allereerst en het meest prangend van de twee de privacy van de bewoners van de Lagendijk. Daar komt straks een vrijstaande woning dicht op hun achtertuin, waarbij de bewoners van de nieuwe woning vanaf de tweede of de derde verdieping zo bij de bestaande bewoners in de achtertuin of in de keuken kijken. Het zal duidelijk zijn dat er voor de bewoners aan de Lagendijk weinig positieve kanten aan dit voorstel zitten. Maar met name de mogelijke inbreuk op de privacy weegt zwaar. Daarnaast lijkt parkeren met de parkeerdruk bij Pardo ook in de toekomst problemen op te gaan leveren. Wat daaraan te doen is een lastig te beantwoorden vraag, maar het niet het probleem niet weg. En wellicht dat er in de toekomst nog andere maatregelen nodig zijn. Ondanks deze punten zien wij als fractie de balans toch doorslaan naar de pluspunten van dit plan. Maar daarbij willen wij de wethouder wel met nadruk vragen het privacy aspect van de bewoners aan de Lagendijk waar mogelijk in de verdere ontwikkeling nadrukkelijk een plaats te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het namens Leefbaar Ridderkerk heel kort houden. Leefbaar Ridderkerk kan instemmen met het bestemmingsplan, om dat te wijzigen naar woningbouw, maar vindt de motie niet afgedaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet, Echt voor Ridderkerk.

Mevrouw Van Vliet: Ja, dank u wel. Echt voor Ridderkerk, Cloos en ik stemmen in met het gewijzigde voorstel om de voortgang van de bouw van die 14 nieuwe woningen ten behoeve van doorstroom niet tegen te houden. Maar we begrijpen heel goed het ongemak en ook de terugname in leefgenot van de bewoners van de Lagendijk, nummer 182 en nummer 184 en de omgeving daar, heel goed. En we vragen de wethouder dan ook om in goed contact te blijven en goed antwoord te geven op vragen die de inwoners daar hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man. Burger op 1.

Mevrouw Van Nes: Dank u, voorzitter. Ik heb ook alleen een wat uitgebreide stemverklaring. Burger op 1 stemt in met deze bestemmingsplanwijziging. Het is een mooi plan waar menig ressortenaren al jaren naar uitkijkt. Voortgekomen uit een nalatenschap van een betrokken dame wordt nu ook dit hoekje op mooie wijze verbouwd. We zien ernaar uit. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot meneer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik had even een vraag aan Leefbaar, want die vond de motie niet afgedaan. En met het vaststellen van dit bestemmingsplan straks worden er woningen gerealiseerd. En ik vraag me dan af wat er dan nog mogelijk is om deze motie ooit wel afgedaan te krijgen. Want volgens mij maakt die dan voor eeuwig waar. Dus ik was even benieuwd wat er dan mis is.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Er is expliciet in de motie gevraagd om te kijken naar bestemmingen voor ouderen en jongeren en daar is niet aan voldaan. En dat vinden wij belangrijk. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Rijdsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijdsdijk: Ja, ik had me ook nog opgegeven voor een termijn, voorzitter. Dank u wel. In de motie van de ChristenUnie uit 2009, die mede door de Partij van de Arbeid Ridderkerk is ingediend, wordt het college gevraagd om seniorenwoningen of eventueel starterswoningen te bouwen op de hoek van de Rijksstraatweg/Lagendijk. Het resultaat 12 jaar later, een voorstel voor de bouw van 14 eengezinswoningen en een vrijstaande woning. Volgens het college is de behoefte op de woningmarkt veranderd. De afgelopen tijd heeft het wijkoverleg resort echter meerdere keren gevraagd om betaalbare senioren of starterswoningen. De behoefte is er dus nog steeds, maar het college maakt andere politieke keuzes. En met richtprijzen tussen de 290 duizend en 450 duizend euro zijn de eengezinswoningen voor veel inwoners ook niet betaalbaar. Voor de woningen met de laagste prijs moet je toch al snel 60 duizend euro per jaar verdienen. Daarnaast begrijpen wij niet waarom het college naar aanleiding van de zienswijze van de bewoners van de Lagendijk 182 en 184 niet het gesprek is aangegaan om te kijken of het binnen redelijke grenzen mogelijk was om tegemoet te komen aan hun bezwaren. Nu voelen deze inwoners zich niet gehoord en dreigt een juridische strijd. Dat moet je als gemeentebestuur toch niet willen. Hoewel we voor woningbouw zijn en ook op deze locatie zal de Partij van de Arbeid Ridderkerk om deze redenen niet instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, is uw handje een nieuw handje of een oud handje?

De heer Kooijman: Hij is inmiddels wel weer oud, maar ik wilde wel nog even reageren graag op wat mevrouw Kayadoe net aangaf, als dat mag. Ja, want ik vind het wat bijzonder dat dat zo wordt gesteld. De motie verzoekt meerdere woningen ten behoeve van senioren en eventueel starters. Dus dat was niet per se gericht om starterswoningen daar te plaatsen. Dat ging om woningen ten behoeve van mensen uit de zorg. En de aanleiding destijds, ik heb de indiener heb ik nog uitgebreid gesproken hierover. De aanleiding was dat het toenmalige college eigenlijk helemaal geen woningbouw wilde daar. En de raad heeft toen gezegd: wij willen daar woningbouw omdat daar behoefte aan is. En wat mij betreft is deze motie zeker afgedaan en zijn we blij dat er straks woningen gaan komen. Volgens mij zitten we daar allemaal op te wachten. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar de wethouder. Wethouder Oosterwijk, gaat uw gang. Als u daar behoefte aan heeft althans.

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter, ik zal een aantal opmerkingen maken ten aanzien van de vragen die zijn gesteld of de opmerkingen die zijn geplaatst. Ik zal het overzichtelijk houden denk ik als het gaat om het aantal woorden wat ik daaraan wil wijden. Ik vind het fijn om te merken dat het overgrote deel van de raad zich op positieve manier uitspreekt over dit plan, waaraan we inderdaad al heel veel jaren over gesproken wordt en allerlei varianten zijn langsgekomen in de achterliggende periode. Ook in een periode waarbij de woningmarkt zich op allerlei manieren gedragen heeft. En we leven nu momenteel weer in een periode waarbij de woningmarkt niet alleen enorm oververhit is, maar ook bijvoorbeeld aan de kant van de bouwprijzen die daarbij horen en in zekere mate een oververhitting plaatsvindt. Want je hoeft de krant maar open te slaan en je ziet dat de prijzen van bouw materiaal explosief stijgen. En dat betekent uiteindelijk ook iets voor het programma. Was het maar zo dat wat dat betreft er op een makkelijke manier een programma kon worden gerealiseerd wat van de betaalbaarheidskant een vriendelijk gezicht liet zien. Helaas, dat is niet zo en we

zouden best nog wel zeven jaar kunnen wachten om uiteindelijk op deze locatie misschien een ander type woningbouw te laten plaatsvinden, al naar gelang het economische bestel van dat moment. We hebben ervoor gekozen om uiteindelijk hier wel een plan te laten landen. Een plan te laten landen, omdat ook de woningmarkt ook daadwerkelijk vraagt om woningen. En die worden hiermee gerealiseerd. En ik begrijp heel goed dat bewoners die daar op de meest dichte manier dichtbij wonen dit in hun achtertuin uitermate onwenselijk vinden. Daar hoef ik ook geen woord aan toe te doen, iedereen die daarover nadenkt zal dat begrijpen. Maar tegelijkertijd zal ten opzichte van het individuele belang uiteindelijk ook het algemene belang gewogen dienen te worden. En dat heeft geresulteerd in het plan wat nu voorligt. Ik wil graag de uitspraak doen dat ik in de komende periode die voorligt mezelf ook zal inspannen om te bezien of we een goed optimum kunnen bereiken tussen de wensen en de benodigdheden van de bewoners enerzijds en hetgeen wat vanuit de kant van de ontwikkelaar ook als haalbaar wordt aangemerkt. Dat is een inspanningsverplichting. Of het uiteindelijk daarmee tot tevredenheid van de bewoners van de Lagendijk 1982 en 184 zal leiden dat is iets wat ik niet kan inschatten. En daar wil ik dan ook even ver van blijven. Ik wil nog wel even een kleine notie maken ten opzichte van het niet gehoord voelen van inwoners. We hebben juist in deze procedure enorm veel tijd en energie gestoken, wij gemeente, maar ook ontwikkelaar, om te bezien waar de echte oplossingen zouden kunnen liggen om het maximaal tot tevredenheid van omwonenden ook het te laten zijn. Dat proces dat leidt niet altijd tot applaus in de zin van de uitkomsten. Daar moeten we denk ik ook op een nuchtere manier tegenaan kijken. Want we hebben echt kunnen zien dat in de fase van het voorontwerp bestemmingsplan, waarbij op de betwiste kavel noem ik het maar even vijf woningen op een rij zouden worden gebouwd. En er ook nog eens een keer langs nummer 182 een ontsluiting richting de Lagendijk zou komen. De echt wezenlijke uitgangspunten van dit proces, wat je volgens mij ook echt als een participatiesucces zou mogen benoemen. Dat gezegd hebbend, voorzitter, concludeer ik dat ik volgens mij alle opmerkingen die zijn gemaakt langs ben gegaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat lijkt niet het geval. O, ineens komen er allemaal handjes. Mijnheer Van der Duijn Schoten, SGP, gaat uw gang. Handjes laten staan alstublieft.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben blij met de reactie van de wethouder dat die zegt dat die nog in het traject een inspanningsverplichting moet doen voor de wensen en de benodigdheden van de bewoners. Ik hoor ook wat die zegt over het participatietraject, omdat er uiteindelijk altijd natuurlijk mensen zijn die niet blij zijn met de uitkomsten. Aan de andere kant, als ik ook de laatste brief van de bewoners weer lees, dan zie je dat dat ook juist naast de inhoud ook op het proces toch nog wel enige teleurstelling zit. Dus wellicht dat u dat dan ook in het rijtje met wensen en benodigdheden van die bewoners voor de komende maanden dat aspect mee wil nemen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ja, meneer Van der Duijn Schouten verwoordt het precies zoals ik het ook een beetje in mijn gedachten had. Blij met de inspanningsverplichting, de toezegging daarvan. En ja, kijk ook nog eens naar het proces. En voor de rest pluim voor u, hoor, wethouder. Dank u.

De voorzitter: Wethouder met pluim. U nog behoefte aan een reactie?

De heer Oosterwijk: Nee dank u, voorzitter, het is helder zo.

De voorzitter: Dan gaan we over tot besluitvorming. Zijn er stemverklaringen?

De heer Los: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik zie de handjes. Ik ben even aan het wachten, want niet iedereen is zo snel als u meneer Los. Dus we kijken even of anderen uw tempo ook kunnen inhalen. Ik zie meneer Los, stemverklaring. Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Voorzitter, ik heb het vanavond heel gemakkelijk. Ik heb het woord niet gevoerd en ik ga ook niet stemmen. Ik onthoud mij van stemming. Maar meneer Van der Linde gaat het voorstel wel steunen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Neuren, Partij 18PLUS.

De heer Van Neuren: Bedankt, voorzitter. Partij 18PLUS stemt in met het voorstel, maar vindt het jammer dat met de huidige bouwkosten een starterswijk niet haalbaar is. En hoopt dat het college wel kan bedwingen dat de woningen eerst aan Ridderkerkers aangeboden worden voor een goede doorstroming.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mag ik aan u vragen of er raadsleden dan wel fracties geacht willen zijn tegen dit voorstel te zijn. Partij van de Arbeid heb ik al waargenomen. Uw handjes als u tegen bent. Dus met de tegenstem van de Partij van de Arbeid en de onthouding van meneer Los is dit bestemmingsplan vastgesteld.

6. Klimaatvisie Ridderkerk, De route naar 2050

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 6, dat is de klimaatvisie Ridderkerk. De route naar 2050. Die ligt voor ter debat met een eerste termijn van maximaal drie minuten hebben we afgesproken in de commissie. Mag ik handjes zien van zij die hierover het woord willen voeren? Lekker rustig zo hè, als ik ze niet allemaal op hoeft te dreunen. Ik geloof dat ik ze allemaal heb, u mag uw handje weer intrekken. Dan gaan we naar meneer Rottier van de SGP. Gaat uw gang.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de klimaatvisie die we vanavond vaststellen bevat stevige ambities om in 2050 CO2 neutraal en circulair te zijn. Met een aantal concrete tussendoelen voor 2030. Feitelijk zijn deze in hoofdlijn opgelegd door onze Rijksoverheid. Stevige ambities bijvoorbeeld op het gebied van aardgasvrij maken van woningen, waarbij in 2030 al 20% van de bestaande voorraad omgevormd dient te zijn. Dat lijkt ver weg, maar is slechts twee raadsperioden verder. Dat zal de nodige inspanning vergen en onze fractie maakt zich met name zorgen of dit financieel haalbaar zal zijn voor onze inwoners. En in hoeverre de Rijksoverheid daar financieel aan zal bijdragen. Naar onze inschatting zullen de consequenties en uitwerking nog diverse malen aan de orde worden gesteld in komende raadsperioden voor bijsturing en verwerken van nieuwe inzichten. De klimaatvisie is het vervolg op en verbreding van het milieu- en duurzaamheidsprogramma 2016-2020, waarin de onderwerpen bodem, lucht en geluid waren opgenomen. Voor deze onderwerpen zijn in de klimaatvisie vertrouwde ambities gesteld, waarbij de ingezette richting verder doorgetrokken wordt. De klimaatvisie is een overzichtelijk document geworden, waarbij alle onderwerpen zijn beschreven met een duidelijke kaderstelling. Daarnaast bevat het bijbehorend uitvoeringsprogramma doelen, die helder en concreet zijn geformuleerd. Een duidelijke verbetering ten opzichte van het concept en dank voor het oppakken van ons commentaar. Ook nieuw is dat nu wel een concreet instrument benoemd is, dat landelijke klimaatmonitor van Rijkswaterstaat, waarmee de raad in de toekomst kan controleren of de visie in de praktijk leidt tot de overeengekomen doelen en de effectiviteit kan worden gemeten. Het is indrukwekkend hoeveel concrete informatie deze tool bevat over Ridderkerk. Het is een feit dat de CO2 concentratie in de atmosfeer oploopt en bijdraagt aan opwarming van de aarde door menselijke activiteit. Het behoort tot onze verantwoordelijkheid om als meester zorgvuldig met de aarde om

te gaan. Dat betekent niet dat alles maakbaar is en dat we over een thermostaat beschikken waarmee we de temperatuur kunnen regelen. En daarmee zeker is dat de opwarming van de aarde beperkt blijft tot anderhalf of twee graden. Maar wat menselijkerwijs in ons vermogen ligt behoren we te doen. Daarbij dient wel rekening gehouden te worden met wat draagbaar is voor onze samenleving. Van belang is dat onze inwoners worden betrokken bij de keuze door goede participatie en waar nodig de minder draagkrachtigen worden ondersteund. We zien uit naar de halfjaarlijkse voortgangsrapportage die aangekondigd is om de vorderingen te kunnen volgen en waar nodig bij te sturen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar meneer Los, echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. In de stukken wordt heel terecht opgemerkt dat er nog veel vraagtekens zijn, dat nog heel veel onbekend is: wat gaat de toekomst brengen? Zal de zon, onze belangrijkste energiebron, haar huidige intensiteit vasthouden of zal dat sterk blijven fluctueren? Zoals dat weinig eeuwen geleden leidde tot de kleine ijstijd. Of ook de periodieke ijstijden die zullen blijven komen en gaan. Dat broeikas slecht zijn voor ons klimaat, of is het slechts het verstoorde evenwicht dat op staat te spelen? Is het ook eens tijd om een volledig beeld te schetsen, waar onder andere blijkt dat de ademhaling van levende wezens de totale uitstoot van het verkeer in Europa overtreft? Dat zogenaamde emissie-loze uitstoot door verbranding van waterstof niet emissie-loos is. Omdat water dan het sterkste broeikasgas is. Dat zonder broeikasgassen de aarde 33 graden koeler zou zijn dan nu het geval is, met alle desastreuze gevolgen voor de leefbaarheid. Dat grootschalige opslag van duurzaam verkregen energie een voorwaarde is van het succes ervan, maar de uitvoering zal lastig zijn. Het plan Lievense, waarbij wij Markenmeer als opslag zouden gebruiken, hebben we niet uitgevoerd. We willen liever natuur in de vorm van het Markenmeer, van de Markenladder. Opslag in de vorm van thumped storage, zoals we dat dan noemen, is mogelijk in het Noorse Stuwmeer. Maar dan moet er wel een kabel door de wadden worden gelegd, en daar is ook veel tegen in te brengen. Voorzitter, het is niet eenvoudig. Kernenergie is dan wel emissie-loos, maar dan is er weer afval dat zorgen baart. De gekozen richting of verantwoorde wijze met onze aarde om te gaan is vanzelfsprekend een zeer goed initiatief. Uitvoering van de gestelde doelen is ingewikkeld en kostbaar. Dan heeft de SGP net ook wat zorgen over uitgesproken. Zonder innovatie zoals energie uit kernfusie zal het moeilijk haalbaar zijn. Een groot veelbelovend project is op dit moment al gaande en dat is heel erg fijn. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Los, was dat het?

De heer Los: Ja, dat was het voorzitter, dat zei ik net al.

De voorzitter: Ja, meneer Kloos, er rest nog maar een klein beetje tijd voor u. Gaat uw gang.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Dat meneer Los meer tijd neemt dan in de normale toedeling is toegemeten betreur ik, maar dat betekent niet dat dat ten koste gaat van ons deel in de tijd.

De voorzitter: Heel veel tijd heeft u gestoken in ... Dat ga ik nu niet met u uitvechten, maar dat ga ik zeker op een ander tijdstip achter de schermen nog wel doen. Per fractie is beschikbaar drie minuten. U heeft nog een paar seconden. Dus ik zou snel uw verhaal vertellen.

De heer Kloos: Ik protesteer hier tegen deze zin. U weet heel goed dat de afspraak is dat binnen de fractie als er twee sprekers zijn, de tijd netjes wordt gedeeld. Dat heeft u niet netjes gehandhaafd. Oké, veel tijd is er gestoken in de visie. Maar of het een alomvattende visie is met verschillende alternatieven, dat antwoord is nee. Uw college komt met een voorstel rondom de thema's zon- en windenergie. Maar de echte doorbraak in

de reductie van CO₂, doel van de exercitie, wordt vertroebeld omdat het om politieke redenen kernenergie wordt gemeten. Dat is jammer. De groene Rekenkamer stelt dat de windturbines op deze parken in strijd zijn met het Europees recht. Ook de vele lopende rechtszaken hieromtrent spreken boekendelen. Huidige juridische truc maakt gebruik van een 'acte clair'. Kan de gemiddelde burger dat nog volgen? Tja, en als het om het klimaat gaat dan mag het wel wat gaan kosten. De begroting rond de jaren 2021 tot 2025 bedraagt maar liefst 6 miljoen euro. En dat is ook nog een schatting. Wat Echt voor Ridderkerk bevreemd is dat deze rekening niet bij de regering wordt neergelegd. Wij voeren toch Rijksbeleid uit? Dus wat ons betreft geen lokale kostenpost. Echt voor Ridderkerk vindt het onverstandig dat bij de huidige stand van zaken en de vele onzekerheden nu al een gedetailleerd plan te maken, waarvan wij niet weten wie, wat, wanneer en hoe het allemaal gaat betalen. Maak een pas op de plaats en ga pas aan de slag als de wolken zijn opgetrokken. Wat ons betreft te vroeg. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar meneer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Dank u wel, voorzitter. Zoals de wethouder zo treffend heeft aangegeven: we moeten zuinig zijn op onze aarde. Het klimaat kent geen grenzen en daarom is het ook belangrijk dat we met elkaar ons aandeel hierin vinden. Binnen het CDA noemen we dit vaak als heer en meesterschap. Daarmee willen we een betere samenleving doorgeven aan de komende generatie. De grillen van het veranderde klimaat worden voor ons allen duidelijk. De toenemende droge zomers doen een aanslag op de vitaliteit van onze natuur. Gevolg de zware regenbuien die omgekeerd veel overlast en schade veroorzaken. Vanavond bespreken we een van deze complexe uitwijkingen van een nieuwe en schone toekomst. Om deze doelstellingen in 2030 en de horizon van 2050 te kunnen realiseren zijn veel maatregelen nodig. Het isoleren van woningen is in principe de eerste stap op een lange weg naar duurzaamheid. De transitie naar de groene en duurzame energie wordt misschien wel de grootste uitdaging in onze samenleving. Helaas is dit een project dat qua kosten en termijn vrijwel onmogelijk in te schatten is. Voorbeelden als het aanbeelden van het warmtenet en verzaamd en stabiel elektriciteitsnetwerk vergt immense investeringen die een lange termijn vereisen om te worden terugverdiend. Als CDA hebben we ons al meerdere keren uitgesproken met een zekere mate van bezorgdheid over de betaalbaarheid van onze klimaattransitie. Wij zijn dan ook van mening dat de lasten eerlijk met elkaar moeten worden verdeeld en vooral de focus moet worden gelegd op inwoners die hier geen eigen middelen voor beschikbaar hebben. Maak daarom deze transitie haalbaar en betaalbaar, maar ook transparant voor iedere burger in de straat. Naast de benodigde middelen vindt het CDA het belangrijk dat een degelijke en brede participatie hieraan ten grondslag komt te liggen met heldere doelstellingen. Voorzitter, het CDA zal vanavond vanzelfsprekend voor het geadviseerde besluit stemmen. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Slaa, Partij 18PLUS.

De heer Slaa: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de afgelopen jaren hebben we al aardig wat visies voorbij zien komen en vandaag ligt de klimaatvisie voor ons. Een visie die door de mondiale, Europese en landelijke politiek een toenemende prominente rol krijgt als het gaat om de vorming van beleid en visie met daarbij flinke doelstellingen. Deze visie vraagt iets van ons allemaal en het vraagt om een gedragsverandering. Opvallend is de grote overlap van de klimaatvisie met een hoop andere visies. Echter hebben we nog steeds wel een grote stapel met losse visies en staat in niet iedere visie altijd iets genoemd over ons klimaat. Voorzitter, is dit het moment vanavond dat Ridderkerk het voorbeeld geeft en de klimaatroute naar 2050 als een van de centrale beginpunten stellen van onze komende visies? Is dit het moment dat we onze mindset draaien met klimaat als beginpunt in plaats van als doelgericht eindpunt. Voorzitter, houding, gedrag en mindset zijn belangrijke aspecten als het gaat om de wereld van morgen. Partij 18PLUS is daarom erg

verheugd om te zien dat de wethouder onze vragen over de rolinvulling van de gemeente heeft meegenomen in het vormen van deze visie. En dat de rolinvulling zeer expliciet door de visie heen verweven is. Complimenten aan de wethouder. Het is duidelijk dat er in de visie vooral een regulerende en regisserende houding aan wordt genomen. Met name de regisserende rol om de inwoners, ondernemers en organisaties te activeren om samen te brengen kan een flinke versnelling opleveren. Zo zien we het graag. Voorzitter, Partij 18PLUS kijkt uit naar de concrete stappen naar aanleiding van deze visie binnen onze gemeente en we stemmen in met het raadsvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Soffree, Partij van de Arbeid.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid Ridderkerk gaat akkoord met het voorstel van het college. De klimaatvisie staat boven de ambities en concrete doelen inclusief tijdspad. Bij de uitwerking van de visie zullen zaken concreter en meetbaarder worden. Hoe houden we het voor iedereen betaalbaar? En kunnen inwoners en ondernemers daarin meegaan? De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt dat inwoners nog te globaal zijn geïnformeerd over wat er in Ridderkerk allemaal gaat gebeuren. Informeer en betrek inwoners en ondernemers tijdig, dus vooraf, over wat hen de komende tien jaar te wachten staat en hoe zij zich hierop goed kunnen voorbereiden. Weten inwoners van Boldes bijvoorbeeld al dat zij bij de aanschaf van een nieuwe kookplaat niet een op gas moeten aanschaffen? Blij zijn we met de samenwerking met de Erasmus Universiteit om de betrokkenheid van inwoners optimaal mogelijk te maken. Een goede zet, maar wacht dus niet op de uitslag van hun onderzoek om actief de participatie vorm te geven. Zonder inwoners en ondernemers die meedenken en meedoen wordt het een lastig verhaal de doelen te bereiken. In de commissie hebben we al aangegeven dat het item verspilling niet of nauwelijks genoemd wordt als middel om het energietekort en de vervuiling tegen te gaan. We leven in een wegwerpmaatschappij. Producenten komen maar mondjesmaat in beweging daartegen iets te doen en de consumenten zijn nog minder kritisch bij aankoop en bij gebruik. Zie de motie Ridderkerk zwerfafvalarm als indicatie hiervan. Het lijkt de Partij van de Arbeid Ridderkerk zinvol om stap voor stap campagne te voeren op het item verspilling, om inwoners en ondernemers, instellingen en onze eigen gemeentelijke organisatie bewuster te maken van hun handelen. Overstappen op elektrische auto's en isoleren van gebouwen alleen volstaat niet. Het gaat vooral, het is al eerder gezegd, om de mindset. Een verbeterd besef kan steun voor maatregelen opleveren en die steun is keihard nodig. We raden aan om dit mee te nemen in het onderzoek van Erasmus Universiteit. Verder geeft de Partij van de Arbeid fractie het idee mee dat het kansrijk is bij bestemmingsplannen bij grotere projecten energiewinning als voorwaarde op te nemen. Is bijvoorbeeld met de eigenaar afgesproken dat het dak van het toekomstig distributiecentrum op het voormalig Holekterrein in Slikkerveer vol komt te staan met zonnepanelen? Dat kan heel wat opleveren en besparen. Samen komen we verder. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik was net even mijn thee aan het inschenken. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Voorzitter, dank u wel. Vanavond stellen we een visie vast waarin de eindbestemming wel duidelijk is, maar de weg ernaartoe nog onzekerheden bevat. De vraag is dan: spreken we hier van een slechte visie of zou het juist een visie getuigen wanneer we ons niet laten leiden door de dingen die we nu nog niet zeker weten, maar wel overwogen sturing geven richting het einddoel. Een CO2 neutraal en een circulair Ridderkerk in 2050. Ik hoop dat voor iedereen helder is dat dat opgave is waar we nu voor staan. En al lijkt 2050 nog ver, gezien de omvang van de opgave is het nu al alle hens aan dek. Denk aan onze kinderen en kleinkinderen. Zouden zij later kunnen begrijpen wanneer we vanwege onzekerheden nu geen besluiten durfden te nemen, geen stappen durfden te zetten? Voorzitter, dat mag niet ons nalatenschap zijn. En daarbij, we moeten ook nu al zuinig zijn op onze aarde. Dat is niet alleen voor de toekomst van belang. De

ChristenUnie is blij met deze klimaatvisie dat nu het complete plaatje in beeld is. De diverse thema's klimaat, energie, milieu, mobiliteit en circulaire samenleving gaan nu mooi bij elkaar. Een masterplan, zo zou je kunnen stellen. Even terug naar de visie, waar ik mijn bijdrage mee begon. De route naar 2050 is nu weliswaar uitgestippeld, maar onderweg zullen we vast nog wel vertragingen, omleidingen, alternatieve routes, ongelukken, tolwegen enzovoorts tegen gaan komen. Net zoals een vakantiereis naar Zuid-Frankrijk verloopt. Maar wanneer je je daar op voorhand van bewust bent, is het ook nu niet zo erg om nu te vertrekken. Wat wel altijd verstandig is, is om met voldoende geld op pad te gaan. Voor die zaken die je zeker weet dat je tegenkomt, maar ook voor onverwachte situaties. Daarin voorziet het voorliggende voorstel ook, prima dus. Zoals diverse malen aangegeven door de gehele gemeenteraad zijn draagvlak en betaalbaarheid voor onze inwoners van uitermate belang. Dat zijn dan ook terecht de ondersteunende thema's binnen de klimaatvisie. Maar net zo goed als je voor je vakantie naar Zuid-Frankrijk ongetwijfeld wel met elkaar afspreekt dat je regelmatig even een rustpauze neemt om de benen te strekken, is het niet nodig om voor vertrek al je rustpunten al op de kaart te markeren. Dat is zelfs onverstandig, want een onverwachte file en je uitgestippelde plan valt in duigen. Met het college aan het stuur en de raad als bijrijder moeten we gezamenlijk toch een mooie route kunnen maken en adaptief in kunnen spelen op situaties die we onderweg tegen kunnen komen. En ja, soms maak je de verkeerde keuzes. Denk je dat het slim is om de Ring Antwerpen te pakken, dan blijkt daar net een ongeluk te zijn. Had nu maar een andere route gekozen.

De voorzitter: Mijnheer Piena wil even inbreken. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. Meneer Kooijman triggerde me. Is de raad een bijrijder of is de raad degene die volgens mij de lijnen uitzet en is het college degene die de voorstellen doet. Ik zou graag daar een reactie van meneer Kooijman op willen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Nou voorzitter, ik denk dat meneer Piena ook prima weet dat het dagelijks bestuur van de gemeente gevormd wordt door het college en dat wij ernaast zitten om goed in de gaten te houden of de goede koers wordt gevaren. En ik weet uit eigen ervaring als wij naar Frankrijk rijden, dan zit ik achter het stuur en mijn vrouw ernaast, maar ik ga niet zeggen dat een van beide belangrijker is. Voor mij doen we het samen, zo'n rit. Ik probeer weer verder te gaan, met uw welvinden.

De voorzitter: Ja, wel snel, want de drie minuten zijn wel om.

De heer Kooijman: Ja, oké, ik ga door. Onze inwoners, gaan die ook mee op reis? Zeker. En wat ons betreft zitten die niet alleen op de achterbank, maar nemen we hen actief mee in onze overwegingen. Luisteren we goed naar hun wensen en ideeën, nemen we hen serieus mee in de beslissingen en maken we zo de reis echt gezamenlijk. Om uiteindelijk met elkaar op de eindbestemming aan te komen. Ik dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar meneer Ouwens, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ouwens: Dank u, voorzitter. Voorzitter, hadden we maar een glazen bol. Kijkend in de toekomst naar 2050 en wetende hoe de wereld er dan uitziet. Niemand heeft daar nu het exacte antwoord op. En wie weet gelukkig maar. Wat we wel weten is dat er hoge ambities zijn gesteld. En dat we daar niet omheen kunnen. Ondanks dat deze behoorlijke ambitieus en urgent lijken en dat is best lastig. Je bent al snel geneigd volop de inhoud in te duiken van nog te ontwikkelen technieken. Ons advies is dat nu nog niet teveel te doen. Het is een dynamisch proces. Het uitvoeringsprogramma klimaatvisie Ridderkerk, zoals deze nu voorligt, is een

uitgebreide en beslaat vele terreinen. Het zijn wat Leefbaar betreft wel logische stappen die daarin staan omschreven. Veel zullen we voornamelijk moeten hebben van het adviseren en stimuleren van inwoners, eigenaren van opstallen en voor gedragsverandering. Als we de opgelegde doelen willen bereiken. Wat voor Leefbaar belangrijk is, is de betaalbaarheid voor de mensen van deze verduurzamingsopgave. En de grootste zorg zit hierbij bij particulier bezit. Een bewoner kiest immers vaak eerder voor een nieuwe keuken en dan pas voor een stukje isolatie of beglazing. Kortom, de aan het eind van het stuk staande ondersteunende thema's als begrijpbare communicatie, educatie en participatie zouden wat Leefbaar betreft best aan het begin mogen staan. Daar moet de meeste aandacht naar uit, alles valt of staat daarmee, om dit onderwerp met een perfect draagvlak voor elkaar te krijgen. Een ander detail is dat er met betrekking tot de warmtevisie benoemd staat dat er voor de wijk Bonnes het meest logisch lijkt dat er een aansluiting komt op het warmtenet. Dat begrijpen we ook volkomen. Echter bewoners die worden aangesloten op het warmtenet hebben geen alternatief meer. Het warmtenet wordt geleverd door een vaste leverancier. Overstappen naar een goedkopere concurrent of bij leveringsproblemen is er dus niet bij. Dit vindt Leefbaar best spannend. Leefbaar verzoekt het college om ook hier de betaalbaarheid goed in de gaten te houden, zodat de gebruiker zekerheid hebben dat bij de keuze van het warmtenet er eerlijke prijzen betaald worden. En zoals de portefeuillehouder al aangaf: het is een stip op de horizon, echter wel een die elke inwoner in zijn portemonnee kan raken. Dus elke stap zal wat Leefbaar betreft wel overwogen gezet moeten worden. Met naast het behalen van de gestelde klimaatdoelen ook daadwerkelijk ook voor de Ridderkerkse inwoners. Zonder draagvlak en/of bewustwording kunnen we stippen zetten. Maar of ze dan gehaald worden is een tweede. Kortom, met de juiste aandacht voor onze zojuist aangegeven punten kunnen wij ons vinden in dit duidelijk opgestelde besluit. En zeker in combinatie met de halfjaarlijkse voortgangsrapportage. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. De klimaatvisie Ridderkerk en het uitwerkingsprogramma staan niet op zichzelf. Ze zijn mede afhankelijk van de doelstellingen zoals zijn terug te vinden in het klimaatverdrag van Parijs, het nationale klimaatakkoord en de regionale energiestrategie. De klimaatvisie moet laten zien hoe wij in Ridderkerk denken aan deze doelstellingen bij te kunnen dragen. De doelen moeten wel haalbaar en betaalbaar zijn en daar maakt de VVD zich toch wel zorgen over. Hoe realistisch is het om binnen een relatief kort tijdsbestek de transitie naar aardgasvrij wonen voor elkaar te krijgen? Hoe betrouwbaar is het voor particuliere eigenaar-bewoners om hun huis te isoleren of zonder gas een huis te kunnen verwarmen. En hoeveel miljoenen euro's moeten we als gemeente nog meer gaan reserveren om de energietransitie goed te laten verlopen? De VVD Ridderkerk is niet tegen klimaatmaatregelen, en in grote delen van de voorliggende klimaatvisie kunnen we ons zeker vinden. Wij vragen echter wel om realisme en willen voorkomen dat gaandeweg het proces de conclusie wordt getrokken dat de transitie gedwongen moet plaatsvinden. De VVD is er geen voorstander van om schaarse grond te gebruiken voor zonneweide voor dat alle andere alternatieven gebruikt zijn of de doelstellingen reeds behaald zijn omdat de regionaal al voldoende energie kunnen opwekken. We maken tenslotte niet voor niets deel uit van de Regionale Energie Strategie. Voorzitter, de VVD stemt in met de klimaatvisie Ridderkerk met uitzondering van de verhoging van het structurele bedrag voor duurzame energietransitie klimaat, van € 65.800, naar € 150.000. Wij vinden dat eerst binnen de nu reeds beschikbare budgetten de uitvoering verder ter hand genomen moet worden zonder gelijk op voorhand structureel geld bij te plussen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Volgens mij stormde het bij u. Mevrouw van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Klimaatadaptatie, wat Burger op 1 betreft had de visie meer ambitieus mogen zijn en meer stimulerend vanuit de gemeente. Extra waterberging, ja hoofdzakelijk daar waar al water en ruimte genoeg is als het Oosterpark en in Ridderkerk, dit confronteert juist daar met het groenbeleid want Ridderkerk moet veel meer inzetten op bomen en behoud en goed onderhoud van bomen. In water groeien geen bomen dus daar geen extra inzet op biodiversiteit. Het is het laaghangend fruit plukken, wat het makkelijkst is en dat werkt niet altijd op de problemen in Ridderkerk. De circulaire samenleving, de tijdlijn die hierin is opgenomen spreekt van weinig ambities. Half 2025 gaan we op het gemakje eens door met ingezet beleid, vier jaar lang. Vanaf 2030, dus vijf jaar daarna, slechts 40% van de geschikte daken zijn benut voor zonnepanelenenergie. wat doen we dan met de ongeschikte daken en hoeveel oppervlakte dak in Ridderkerk is dan belegd met zonnepanelen? Het zegt dus niets. 2030, 20% aardgasvrij, waarom streven we niet naar meer over negen jaar? Hoeveel mensen zijn nu al aardgasvrij of deels aardgasvrij? De energie labels van woningen, hoe wordt dat voor oude woningen bepaald? Vrijstaande woningen die uniek zijn in zijn soort, denk dan aan huis Ten Donck maar ik denk ook aan onze eigen woning en alles wat daar tussenin zit om bijvoorbeeld in 2050 de gehele woningvoorraad energielabel te bereiken van B met uitzondering C. Weinig ambities spreken uit er staan ook nog van nieuwe technieken en innovaties mits ze een gekochte status hebben. Waarom geen pilot in Ridderkerk naar de energie uit rivieren? Het zou toch een mooie invulling zijn voor die Eneco-gelden. Gemeente investeer, ondersteunt bewoners, ook financieel om deze transitie die ongetwijfeld of die echt nodig is niet ongetwijfeld, die transitie is nodig. En laat het niet aan de markt over. De markt uitdagen wil iedereen, dus daar zal geen markt meer voor zijn. Van het gas af, en waarom? Dat biogas, of waterstof. Deze laatste maakt gebruik van dezelfde leidingen. Gemeente begin ook een proef op woningen op waterstof en kijk wat het in Ridderkerk te bieden heeft. Er zijn meer gemeenten, omringende gemeenten waar dit plaatsvindt. Discussie over zonneweide moet nog gevoerd worden. De komende raadsvergadering, ik hoor de VVD er ook iets over zeggen, wij zijn er ook een voorstander van. Dan staat ergens in het plan dat de urgentie geboden is. Nou ik kan u vertellen, wij halen dat niet uit deze plannen. Burger op 1 heeft er heel veel moeite met de regulerende gemeente. De taken zoals de gemeente die op wil pakken wat keurig opgesomd staat en waar mijnheer Slaa het net ook over had van 18PLUS. Wat ik heel veel in die stukken tegenkom, ingezet wordt op eisen in beleid en gebruik maken van wetgeving en handhaving. Zo wil Burger op 1 helemaal niet omgaan met de inwoners. Geen dwang maar uitleg en overleg en inzicht op een andere mind-set. En het laatste is al door veel mensen aangehaald dus daar ga ik niet verder op in. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel u was de laatste spreker dus dan gaan we naar onze wethouder, wethouder Japenga, ga uw gang.

De heer Japenga: Dank u wel voorzitter. Ja zo is er een best wel een bandbreedte tussen ja wat partijen die heel ver willen gaan en partijen die het ja te ver vinden gaan. Dat is met elkaar ook de zoektocht waar we middenin zitten. Mevrouw Van Nes noemde net: waarom gaan we niet beginnen met de energie uit de rivier te halen? Nou daarvan kan ik zeggen, dat kan ik zomaar mee eens zijn. In Bolnes zijn ook een aantal bewoners die daar mee bezig zijn vanuit hun VvE. En ik denk dat we dus ook daar het van moeten hebben, ook van de kleine initiatieven. Hier beweegt voor ons bij de klimaatvisie tussen de grote dingen en tussen de kleine initiatieven, daar moet het allemaal van hebben. Fracties gaven aan: we moeten het samen doen. En ik denk ook dat dat vooral zo is. Deze energietransitie kunnen we niet op onszelf, niet als inwoner, niet als gemeente, ook als regio kunnen we dat niet. Daarin moeten we ook landelijk afspraken maken en dat gebeurt ook. Ook de term gedwongen is gebruikt van moeten onze inwoners dwingen. Nou voorzitter, en daar hebben ook een aantal fracties aan gerefereerd, laat ons vooral zoeken naar draagvlak. Goede informatie, bewoners meenemen, voorlichting, ook aansprekende voorbeelden, de heer Soffree sprak van de kookplaat, ik noem dat maar even als voorbeeld. Ja ook dat niveau moeten we ook onze inwoners gaan meenemen. En het maakt uit,

we hebben in december onze warmtevisie vastgesteld, daarin hebben we de route rond onze warmte beschreven en ook gezegd in Bolnes gaan we beginnen. Daar zijn we ook is er begonnen en daar zijn we nu ook concreet bezig en daar wordt ook de inzet nu geïntensiveerd.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes wil even interrumperen. Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ja ik hoorde wethouder zeggen iets van dwingen. We gaan inzetten op informeren maar in het stuk staat met regelmaat bij de manier waarop de gemeente ermee om wil gaan, ene is stimulerend, faciliterend maar de andere is de regulerende gemeente. En bij heel veel items, met name waar het gaat om het aanpakken van het energielabel van woningen en bedrijven, staat toch echt de regulerende gemeente en er staat echt als verklaring achter: eisen in beleid en gebruik, gebruik maken van de wetgeving en handhaving. Dus dat vind ik toch wel redelijk dwingend. Hoe ziet de wethouder dat dan als hij zegt van: ja we moeten inzetten op goede informatie. Deze komt echt heel veel terug in het stuk.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, vooralsnog dwingen we onze inwoners niet, laat ik het zo maar zeggen. En onze ondernemers worden wel al nu al gedwongen en daar zijn wettelijk afspraken over gemaakt, dat men aan energiereductie moet doen. Landelijk is dat voor de inwoners niet geregeld en wat wij willen is zorgen dat bewoners aan de slag gaan en daar zetten wij volop op in. Dat hebben we ook eerder al met de warmtevisie vastgesteld en daarom hebben we ook goed inzichtelijk gemaakt, hoe ziet dat er voor Ridderkerk nou uit die transitie, de energietransitie voor de komende 30 jaar, die goed is geschetst. En daarbij hebben we toen ook al gezegd, een aantal fracties die gaf dat het net ook aan, en die gaf daar de termen aan als zorgen en betaalbaarheid en hoe zit het nou financieel, en de mensen die het niet kunnen betalen ook die net op het randje zitten, voorzitter dat is ook een ingewikkelde situatie. Ik zeg ook niet dat ik daar vanavond alle antwoorden op heb maar daar wordt wel volop aan gewerkt. En er ligt ook verschillende niveaus. En als een raad vanavond middelen beschikbaar stelt voor de klimaatvisie en deze energietransitie dan gaat dat, heeft dat ook wel wat te maken met een stukje betaalbaarheid, je maakt er dingen mogelijk. Als de raad al niet zeg maar middelen beschikbaar zou stellen, hoe wil je dan ook nog staande houden dat je het wel met elkaar betalen wilt houden. Dus je moet er ook zelf in investeren. Dat is ook de keuze die we hierin maken. En dan wordt het natuurlijk steeds concreter, de RES is op dat punt, die zegt 48 keer iets van betaalbaarheid en over betaalbaarheid, maar waar het concreet wordt is ons wijkplan in Bolnes waar we nu aan de slag gaan en dat gaat twee jaar duren om het plan te maken, daaraan gaan we volop met de coöperatie maar ook met steden en al die bewoners die daar wonen, heel concreet aan de slag, dat is hard werken met elkaar en we beginnen met de bewoners. En wat er precies uit komt, dat kan ik nu nog niet zeggen maar ik weet wel dat de voorstellen aan de raad voor de volgende. De raad heeft straks een go en no-go moment en dat gaat het over de techniek, maar er gaat ook over de betaalbaarheid, daar gaat het over de onderscheidende inwonersgroepen, hoe komen die ervan af en hoe wordt dat geregeld. Dus ik heb er niet het antwoord nu op maar voor die onderscheiden vraagstukken wordt dat zeker uitgewerkt en dan is de raad ook aanzet om goed te kijken van is dit inderdaad betaalbaar en hebben we het goed geregeld. Nou dat is door een aantal partijen uitgesproken, dus ik kan daar op lokaal niveau wat erop doen maar niet alleen lokaal, ook regionaal is dat betaalbaarheid op één gezet zou ik eigenlijk zeggen en ook landelijk de VNG heeft ook de betaalbaarheid en haalbaarheid zeg maar het afgelopen jaar, dat was een voorwaarde om mee te doen aan het klimaat, die betaalbaarheid stond daarbij op nummer één. En op die grond zijn ook de verenigingen, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en alle gemeenten daarmee akkoord gegaan. Dus dat is eigenlijk met stip op één, de betaalbaarheid. En ik vind het tweede daaraan gelijk zou ik zeggen, is draagvlak. Dus bewoners meenemen,

bewoners informeren, dat doen we nu ook al. We hebben de Woonwijzerwinkel, we gaan heel concreet in Bolnes aan de slag met die bewoners die de voorhoede vormen. Maar alle bewoners komen daar aan de beurt, ze zullen allemaal binnen de kortste keren ervaren dat ze daar aan de slag gaan. Ik kan zeggen van, het hoeft niet zo snel maar de komende negen jaar moet er al 4000 woningen in Ridderkerk van het gas af. En dan is negen jaar heel kort. Een aantal fracties gaf dat ook aan. Dus worstelt voortdurend met ambitie maar ook realisme en dat, ik denk dat we erin geslaagd zijn met dit programma om daar het juiste midden in te vinden. Ik hoor dat ook terug van een aantal fracties. Een aantal fracties geeft ook complimenten daarvoor en dank daar ook voor want dat is ook de zoektocht geweest de afgelopen tijd en ook bedankt voor de input van alle fracties, ook bij de bijeenkomsten, in de commissie, om deze zoektocht aan te gaan. Er wordt ook gesproken over transparantie: wees transparant. Dat is zo, wij gaan ook naar de bewoners toe, we hebben al meerdere bewonersavonden gehad en we geven ook aan de voorkant dat we een aantal antwoorden hebben maar ook een aantal antwoorden niet, dat we ook gaandeweg de rit antwoorden moeten vinden. En dat is de zoektocht die je ook samen moet doen. Voorzitter, de verspilling is ook nog als afzonderlijk onderwerp genoemd. Ik vind dat recht en ik vind dat ook mooi. Dat thema circulaire samenleving ziet daar wel op, wat zijn we daar met z'n allen aan het doen. Wat is het raar dat er dingen gebruiken en dan weggooien. Uit die periode komen we, maar het kan niet meer wat mag ik even het voorbeeld geven: per jaar gebruikt deze wereld zoveel dat we minderen op wat we hebben op deze wereld, wat er natuurlijk wordt voortgebracht. Er is, dat noemen ze het 'The earth overshoot day', een keer in het jaar, dat is wat het, de aarde wat ons wat wij mensen gebruiken van wat aarde oplevert een jaar, dat is in oktober. In oktober hebben dus al opgebruikt wereldwijd wat er in een jaar geproduceerd wordt en voortgebracht. En voor Nederland is dat ergens in april. Dus zo zijn wij bezig om met onze levensstijl de aarde uitputten. Daarom die oproep van de heer Soffree is denk ik heel raak en dat zullen we ook in onze uitwerking verder vormgeven. Dat is zeker, ja dat heeft ook met onze mind-set te maken: hoe gaan we om met onze spullen? Voorzitter, daar wou ik het even bij houden.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Zullen we hetzelfde rondje maar even maken, ik zie wat schudden en ik zie wat knikken dus ik nog maar even het rondje af. Mijnheer Rottier.

De heer Rotier: Dank u wel voorzitter. Dank aan de wethouder voor zijn woorden en met name aandacht voor betaalbaarheid en draagvlak. En ik heb een vraag aan de heer Piena, de VVD heeft zich altijd verzet tegen het gebruik maken van onderuitputting van het investeringsvolume om dat voor duurzaamheid te bestemmen omdat dat niet gebaseerd was op behoeften. Nu wordt er in deze keer een voorstel gedaan om het structureel in te vullen, gebaseerd op meerjarige behoefte, en is de VVD ook weer tegen. Dat lijkt me niet consequent. Er wordt juist gedaan waar u altijd om heeft gevraagd. Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena neemt u het mee in uw eigen tweede termijn? Onthoud u de vraag van mijnheer Rottier?

De heer Piena: Ik heb geen tweede termijn nodig voorzitter dus wellicht is het dan toch handiger om u te reageren?

De voorzitter: Nee ik kom straks gewoon wel bij u. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Ja dank u wel voorzitter. Ja de wethouder heeft terecht opgemerkt: het is een zoektocht. En dat is dat u zeker. We denken de goede richting te zijn ingeslagen maar de vinger aan de pols is toch zeker noodzakelijk. Ik heb al gezegd: er zijn grote ontwikkelingen aan de gang die wellicht de huidige ontwikkelingen van de korte termijn gaan inhalen en daar moeten we dan niet blind voor zijn. Want ook de kosten, vanavond al een aantal keren genoemd, die kunnen best weleens hoog oplopen. Zonnepanelen op je dak is prachtig

alleen als je geen energie nodig hebt in de zomer, dan geeft hij wel, en als je veel energie nodig hebt in de winter, dan geeft hij weinig. Dus de grootschalige opslag is beslist noodzakelijk en daar gaat het om: grote investeringen die we met zijn allen moeten ophoesten. Dat moeten we toch zeker in beeld houden. Maar nogmaals, zoals ik al zei, de richting die we inslaan is goed maar laten we alsjeblieft vinger aan de pols houden want daar kunnen we wel eens voor heel aangename verrassingen komt te staan waar het gaat om innovatie, want er zijn wij als menselijk ras toch heel vaak erg goed in. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos, Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel voorzitter. Ook na deze ronde van toelichtingen blijft Echt voor Ridderkerk het onverstandig vinden bij de huidige stand van zaken al deze duidelijke richting aan te geven. Ja zeggen we als bewonersgroepen op basis van vrijwilligheid stappen willen ondernemen. Nee zeggen we tegen dwang. En ook kunt u nu ook heel makkelijk zeggen dat op dit moment dwang nog niet van toepassing is maar u weet drommelsgoed en dan kijk ik naar partijen als VVD, CDA, CU, Partij van de Arbeid, dat op dit moment een warmtewet in de Tweede Kamer in behandeling is aangenomen waarin wordt gesteld dat huisvredebreuk door de burgemeester mag worden toegepast om de gaskraan achter de achterdeur af te sluiten. Als wij dat zouden willen accepteren, sorry maar dan zijn wij ...

De voorzitter: Mijnheer Kloos, mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter het is altijd fijn als lokale partijen de mogelijkheid aangrijpen als landelijke partijen niet besluiten, maar ik wil mijnheer Kloos erop wijzen dat wij een lokale VVD-afdeling zijn die over het lokale gebeuren gaan en niet over het landelijke. Dus ja ik snap niet helemaal goed waarom hij nu weer een landelijk lijstje bijhoudt en dan gelijk de partijen in Ridderkerk niet toevallig onderdeel uitmaken van de landelijke partijen daarop aanspreekt. Hij zou beter moeten weten, nogmaals en ik denk dat de andere CDA, ChristenUnie en dergelijke het met mij eens zullen zijn dat wij voor het Ridderkerkse belang staan en wij niet gaan over de wetten die voor het land gelden. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kloos, u heeft niet het woord, mijnheer Kooijman heeft het woord, die wil ook even wat tegen u zeggen. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja maar wat mijnheer Piena net echter sluit me helemaal bij aan maar ook even ter aanvulling: ik constateer hierbij wel dat de heer Kloos geen eigen verantwoordelijkheid neemt om te gaan bezuinigen, om te gaan met deze aarde. Ik vind dat we met elkaar een vuist moeten maken en met elkaar ook onze verantwoordelijkheid moeten pakken, ook lokaal en niet alleen naar Den Haag gaan kijken want het is echt veel te goedkoop en dat nou dat vind ik echt slecht.

De voorzitter: Mijnheer Kloos. Mijnheer Kloos, nu heeft u het woord. Mijnheer Kloos, ga uw gang.

De heer Kloos: Ik gaf alleen maar even aan dat deze warmwaterwet zat aan te komen met deze dwangmaatregel waar we voorzichtig mee moeten zijn. Dit gezegd hebbende, zal het duidelijk zijn dat Echt voor Ridderkerk met deze notitie niet instemt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Breeman.

De heer Breeman: Ja dank u wel voorzitter. Ja we zijn blij ook met de empathie van onze wethouder dat hij ook echt wel begrip heeft voor dat iedereen zegt dat men niet dezelfde middelen in huis heeft, dat het best

wel moeilijk wordt in zo'n warmtetransitie om het te kunnen bijbenen. Ook wordt er toch wel gezegd van: ja de bewoners moeten nu beginnen. En dat moeten beginnen, dat is duidelijk dat je geld op tafel moet leggen, dat je moet gaan investeren. En als ik zo even rondkijk en je hebt een eigen woning dan en je kijkt naar verduurzaming en van glas en panelen, ja dan loopt de rekening toch wel heel snel op. Dus ik hoop ook van harte, dat heeft u ook zelf aangegeven, dat er ook zeg maar ruimte zal worden gevonden voor middelen voor mensen die het toch in deze wat minder hebben maar toch ook hetzelfde doel kunnen bereiken. Dat was mijn tweede bijdrage, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Ik heb geen tweede termijn voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Soffree.

De heer Soffree: Dank u wel voorzitter. Ja goed, ik ben blij met de antwoorden van de wethouder en ik wens het college alle wijsheid en kracht toe om daadkrachtig door te pakken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja dank u wel voorzitter. Nou er zijn mooie dingen genoemd. Ik wil eventjes ook de heer Soffree bedanken voor zijn aandacht voor het onderwerp verspilling. Ik denk dat het zeker ook een belangrijk item is. Over betaalbaarheid is al heel veel gezegd. Ik hoor net de heer Breeman ook zeggen, die zorgen over die mensen die het wat minder bedeed zijn, hoe kunnen die overstappen, de overstap maken in die energietransitie. Ja ik denk dat wij als Ridderkerk daar ook wel goeie voorzieningen voor hebben, de duurzaamheidslening die er bijvoorbeeld is met, staat enig procent rente op dit moment. Ja dat zijn juiste, ook voordat het mensen, voor de doelgroep mooie mogelijkheden om wel mee te kunnen doen. Dus ik denk dat energietransitie echt ook wel bereikbaar is voor veel meer mensen dan die er nu denken. Ik denk dat ook, daar omtrent communicatie van ontzettend belang is dat we daar ook de aandacht op vestigen. En met name denk ik ook, als we nou even concreet naar Bolnes kijken, zou ik ook willen adviseren om bijvoorbeeld via makelaars alvast de nieuwe woningeigenaren, als een woning verkocht wordt, dat de vierde makelaars gelijk ook die informatie wordt verstrekt van joh, want het zijn mooie momenten om voordat je een huis intrekt een aantal maatregelen te nemen. Dus misschien is dat nog een suggestie. Voor zover laat ik het even, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ouwens.

De heer Ouwens: Dank u voorzitter. Inderdaad vele mooie dingen net gehoord en ik hoorde ook de heer Kooijman zeggen: we moeten onze verantwoording pakken. Zijn wij het volledig mee eens. We kunnen ook niet terug, bestaan echt aan de vooravond van iets urgents en wij wensen ieder daar veel succes mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, neemt u de vraag ook mee mijnheer Piena?

De heer Piena: Voorzitter, is het enige wat ik meeneem. Ja de heer Rottier die heeft denk ik dan toch niet helemaal goed begrepen wat de VVD toen de tijd gevraagd heeft, die heeft gezegd dat het een beetje raar is als je een onder-investering hebt, dat ze dat dan zomaar in het potje duurzaamheid doet zonder daar plannen voor te hebben. In dit geval zou je kunnen zeggen: ja er liggen plannen. Maar het is niet het enige financiële gebeuren wat er ligt. We zien de begrotingen die nog deze maand op de stapel staan. We zien dat er

structureel toch wel enige druk staat op onze begrotingen en als we al redelijk wat miljoenen gereserveerd hebben voor duurzaamheid en de klimaatvisie en alles erop en eraan en ook onze gemeenschappelijke regelingen en andere, bijvoorbeeld de BAR-vragen om rustig aan te doen, dan zou het ook goed zijn als we als gemeente eerst eens even kijken met de beschikbare gelden die we hebben, of we dit ook kunnen. Zeker ook omdat er in de plannen aangegeven wordt dat het een hobbelig terrein is en wij eigenlijk niet precies weten hoeveel geld we daarvoor nodig hebben. Dus, laten we beginnen met wat we hebben, dat staat dus los van datgene wat wij ooit gevraagd hebben. Volgens mij hoop ik dat ik daar mijnheer Rottier een duidelijk antwoord meer verschaft. Dank u wel voorzitter. Blijkbaar niet, gezien het handje.

De voorzitter: Dank u wel. Blijkbaar niet, ik zie een handje, mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Nou ik hoorde nu een wat andere uitleg dan daarstraks maar het is in ieder geval een helder standpunt.

De voorzitter: Zijn we wel gewend van mijnheer Piena. We gaan naar mevrouw Van Nes-de Man. Mijnheer Piena wil toch nog reageren?

De heer Piena: Ja voorzitter want ik ben reuze benieuwd naar het andere standpunt wat wij ingenomen hebben in deze raadsvergadering wat volgens mij hebben we alleen gezegd dat we ergens niet mee akkoord gaan, maar de uitleg heb ik helemaal waar wij niet gegeven. Dus welk ander standpunt had de VVD dan?

De voorzitter: Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Uw bezwaar daarstraks was dat het structureel werd en nu zegt u dat het bedrag te hoog is, dat is een andere verwoording.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter ik heb nergens genoemd dat het bedrag te hoog is. Ik heb alleen gezegd dat we het met het huidige bedrag moeten doen wat er al gereserveerd is en dat wij niet met de verhoging akkoord gaan. Ik heb niet gezegd of het de hoog is, te laag is. Het zou toch goed zijn om even heel goed naar de woorden van de VVD te luisteren. Dank u wel voorzitter.

De heer Rottier: Ik hoorde niet dat u het woord gaf maar ik zie wel u zo kijken.

De voorzitter: Nee, u hebt het wordt ook niet inderdaad maar u had ook een handje opgestoken. En we zitten in mijnheer Piena zijn termijn. Maar ga uw gang hoor mijnheer Rottier, ik ben vanavond zo goedmoedig als het maar zijn kan. Ga uw gang.

De heer Rottier: Dank u wel, dat doet ons goed. Zoals de heer Piena het nu verwoordde, hoorde ik met andere woorden hetzelfde zeggen dus volgens mij zijn we het nu weleens over hoe het gesteld is. Wat mij betreft laten we het ook hierbij.

De voorzitter: Goed zo, dan mag uw handje weg, helemaal fijn. Gaan we nu, echt waar, naar mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Begin bottleneck, hou lezingen, bijeenkomsten in de wijken via de wijk overleggen. Leg daar de eerste stenen voor die verandering van de mind-set neer. Begin bij de

bewoners en begin met praten, praten, praten. We kunnen zelf als raad ook de handschoen oppakken en dit onderwerp ter sprake brengen waar dat redelijkerwijs kan. Stimuleren met de gemeentelijke subsidies om het voor eenieder betaalbaar te maken, aantrekkelijk te maken en ook dat is een praatje wat natuurlijk rond gaat zingen als we dat zouden doen. Verder is het goed om te horen dat de wethouder nadrukkelijk uitsprekt dat we bewoners niet gaan dwingen. Daar ben ik echt blij in want ik lees het anders, zeg ik nogmaals. Verder stemmen wij in de visie met uitzondering van punt 4 het structurele bedrag voor duurzaam energietransitie, verhoging van ruim € 65.000 naar € 150.000. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja dank u wel voorzitter. Als ik zo de bijdragen hoort dan kunnen we vaststellen dat het gaat om de betaalbaarheid, draagvlak en daarmee ook communicatie. Dat hebben we goed gehoord en dat gaan we ook verder vormgeven. Voorzitter, de heer Los gaf nog aan: hou de vinger aan de pols. Anderen deden dat ook. Dat is bij deze ontwikkeling ook de bedoeling. De klimaatvisie wordt om de vijf jaar herijkt. De RES om de twee jaar, daar gaan we het zo dadelijk over hebben. De warmtevisie ook om de vijf jaar en dan worden er wijkplannen gemaakt op basis van de warmtevisie. Dus er wordt op allerlei momenten wordt er weer vinger aan de pols gehouden en ook momenten ingebouwd waar aanpassingen kunnen worden gedaan op grond van nieuwe ontwikkelingen en innovatie, een term die de heer Los nog genoemd. Dan voorzitter wil ik in ieder geval de medewerkers danken die hier heel hartelijk aan gewerkt hebben, ook in de afgelopen jaren zich ik dan maar even. daarzonder kan ook niet en ik ben blij te horen dat de raad ook deze koers richting steunt. En voor mevrouw Van Nes, 23 juni is er al een bewonersavond over de energietransitie in enig gelijke vorm, dus daar wordt deze maand al vorm aangegeven. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, zo komen wij tot besluitvorming. Zijn er stemverklaringen? Dan moet ik handjes zien. Mijnheer Piena, ga uw gang.

De heer Piena: Ja voorzitter het was waarschijnlijk al duidelijk maar wij stemmen in met het voorstel met de uitzondering van het budget, dank u.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja ik doe het ook maar even zo. Wij stemmen in met het voorstel met uitzondering van punt 4.

De voorzitter: Prima. Nog meer stemverklaringen? Mag ik de handen zien van fracties, dan wel raadsleden die geacht willen worden tegen dit voorstel te zijn? Handjes. Ik zie dat tegenstemmen: mevrouw Van Vliet en de heer Kloos van Echt voor Ridderkerk en dat de VVD en Burger op 1 hebben aangegeven in te stemmen met het voorstel met uitzondering van beslispunt 4. Zodoende is het voorstel vastgesteld. Omdat allemaal gewoon thuis zijn neem ik aan dat er geen behoefte is aan een sanitaire stop. Als het anders is, moet ik even inbreken. Ik geloof dat iedereen het systeem van even cameraatje uit wel ontdekt heeft.

7. Regionale Energie Strategie 1.0

De voorzitter: Dan gaan we gewoon door met agendapunt 6, dat is de klimaatvisie. Nee wacht even, doe ik het wel goed? Die hebben het gehad. Het is 7, de Regionale Energie Strategie, ja we gaan niet twee keer hetzelfde doen, 7 de Regionale Energie Strategie 1.0, die ligt hier voor ter debat. We hebben ook hier afgesproken in eerste termijn van 3 minuten en dan is het fijn als er twee woordvoerders zijn van de EBR dat die allebei 1 ½

minuut opmaken, anders krijgen we weer zo'n clash en daar was ik eigenlijk niet voor in. Totaal 45 minuten dus iets korter dan de klimaatvisie, zo hebben we het met elkaar afgesproken in de commissie. Mag ik handjes hij van degenen die het woord willen voeren? Dan schrijf dat even op. 3 minuten per persoon of de helft ongeveer daarvan. Als eerste mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk, ga uw gang.

De heer Los: Dank u wel voorzitter en ik hoor het wel wanneer mijn tijd om is.

De voorzitter: Ik zal het zeggen.

De heer Los: Samenhang tussen punt 6 en 7 en daarom zit er ook wel wat samenhang in mijn bijdragen. De duurzaamheid is een term die bijna elke dag bij iedere wereldburger voorbijkomt. Het is ook geen wonder want we zijn met bijna 8 miljard mensen op deze mooie blauwe planeet. Eten en drinken en veel andere levensbehoeftes trekken een zware wissel op het uithoudingsvermogen van onze planeet. Grondstoffen zich gebruiken is onontkoombaar. Ook energie zoals we dat altijd gebruiken heeft haar grenzen, de wethouder echter net al iets over gezegd. Dat we een strategie ontwikkelen is dan vanzelfsprekend. Het is een ontwikkeling waar we bijna de toekomst kijken. Het is een belangrijk onderdeel. Dat we in de huidige context zuinig met energie omgaan is zeker geen overbodige luxe. Er is nog veel wat we niet weten. Wat we wel weten is dat energie ook overweldigende schaal om ons heen is of komt. Zo is er enige kilometers onder onze voeten een zinderende warmtebron beschikbaar. Over onze hoofden hangt een kernfusiecentrale die de bewoners van wind- en zonne-energie maar ook van fossiele brandstof, gas en biomassa. Bovendien is kunstmatige zonne-energie op enige termijn grootschalig beschikbaar. Het kernfusieproces van de zon op aarde in gang gezet. Het ziet er heel positief uit, de 0-emissie optie in 2050 zou best weleens gemakkelijk kunnen worden gehaald dan het nu lijkt, optimisme dus. Een overvloed aan schone en veilige energie is een enige termijn de standaard, zo is mijn, en niet alleen mijn verwachting, van de mensen om mij heen ook. Tot zover voorzitter, ik hoop dat ik net binnen de tijd weggebleven.

De voorzitter: Keurig anderhalve minuut, keurig, keurig. Mijnheer Soffree, Partij van de Arbeid.

De heer Soffree: Dank u wel voorzitter. De RES 1.0 zat vol met zaken die nog nader uitgezocht en uitgerekend moeten worden. Nieuwe ontwikkelingen kunnen nog voor wijzigingen zorgen. De doelen zijn duidelijk, maar de wegen er naartoe, zijn dat nog niet. Zo zijn er zorgen over het elektriciteitsnet dat flink moet worden versterkt en waar steden een extra investeringsgeld voor moet vinden. En oh gaat het uiteindelijk uitpakken met het warmtenet waar half Ridderkerk straks op aangesloten wordt. Zijn er grote ingrepen voor nodig? Wat moeten huiseigenaren en ondernemers allemaal voor investeringen doen? Valt er te kiezen uit verschillende aanbieders? En wat gaat het de consument allemaal een energiekosten? Niet meer dan de trendmatige verhoging wordt ons beloofd. We roepen de wethouder op scherp te blijven dat deze belofte ook wordt nagekomen. En dan is er nog de biogascentrale die in Nieuw Reijerwaard gaat verrijzen. Dit terwijl de ontwikkelingen nog niet hoopgevend zijn op dit gebied. De uitstoot aan CO2 wordt afgevangen en opgeslagen in de Noordzee. Daar worden we bij de Partij van de Arbeid Ridderkerk niet blij van. Gevolg van dit alles is dat er nogal wat reuring ontstaat, is ontstaan en de Partij van de Arbeid Ridderkerk herkent de onduidelijkheid en onrust onder inwoners en ondernemers. Deze RES 1.0 legt ons een krap tijdpad op. Dat betekent gaandeweg het traject ontwikkelen naar oplossingen. Dit mag echter niet ten koste gaan van zorgvuldigheid en een breed draagvlak. De Partij van de Arbeid Ridderkerk gaat daarom met enige terughoudendheid akkoord met het collegevoorstel. Opbouwend als we altijd zijn, geven we graag nog de volgende drie punten mee. De RES 2.0 wordt de samenwerking met 29 gemeentes tot stand gebracht. Het gevaar bestaat dat er te snel mee gegaan wordt met de grote groep. Laten we als raad van Ridderkerk alert blijven en zelf onze verantwoordelijkheid nemen en zo nodig een afwijkend standpunt innemen. In de RES werd gesproken over een 50-50 verdeling

overheid/particulier voor het opwekken van schone energie. We zien nog weinig concrete particuliere samenwerkingsverbanden op dit gebied. De groene stroom is een mooi initiatief maar verder blijft het vooralsnog stil. Zet hier zo nodig een tandje bij. En tenslotte, zoals ik bij de klimaatvisie al aangaf: zorg voor draagvlak bij inwoners en ondernemers. Informeer en tijdig over ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen die door deze voor hun hebben en betrek hen bij het maken van keuzes. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Dank u wel voorzitter. Dit onderdeel is samen met de klimaatvisie een van de meest ingrijpende maatregelen in onze samenleving. Na een tijdperk van 60 jaar aardgas staan we als samenleving op de drempel van een nieuw energietijdperk naar CO2 neutrale wereld. Feitelijk is deze transitie al in volle gang met de productie van elektriciteit door windmolens en zonnepanelen. De doelstelling is duidelijk: in 2050 Nederland, en dus ook Ridderkerk, aardgasvrij. Met de RES 1.0 hebben we de eerste stap gezet met een uiterst complexe transitie waarvan de kosten op nog geen enkele manier kan worden geraamd. Met RES 1.0 als visiedocument geven de eerste aanzet naar de CO2neutrale samenleving. Met deze ambitie, om een grootte van de gemeente te voorzien van zogenaamde stadswarmte. Daarmee geven de gemeente al een duidelijk kader van energietransitie van aardgas naar restwarmte. Een beperkt aantal wijken binnen Ridderkerk zullen zich op alternatieve, en mogelijk duurdere, energievormen moeten inzetten. Zoals de all-electric of de optie van groene energie. Ofschoon de energietransitie een ingewikkelde en tegelijkertijd een abstract model is, vinden we het belangrijk dat naast de klimaatvisie onze inwoners worden meegenomen in het proces. Met een voorziening aan de restwarmte vanuit nabijgelegen industrie ligt het primair voor de hand om in te zetten op een keuze van stadsverwarming. Hierbij willen we wel aantekenen dat er vermoedelijk slechts keuze, één keuze zal zijn en met één leverancier. Met deze monopolypositie als producent willen we wel onze zorgen uiten ten aanzien van een mogelijke ongewenste prijsontwikkeling. Op het onderdeel van elektra zien we eerder een tekort in het aanbod. Om aan de lokale vraag te kunnen voldoen is het met name belangrijk om extreem te zetten op de lokale realisatie. Het CDA is dan ook een voorstander om inwoners te enthousiasmeren en te stimuleren met het aanbrengen van zonnepanelen op een daken. Naast de stijging van vraag en aanbod van elektriciteit is een verzaamd en stabiel netwerk een cruciaal element voor de benodigde en vereiste stabiliteit binnen het netwerk. Tot slot zijn wij van mening dat er een toekomstig divers aanbod van energie-opties in onze gemeente aanwezig moet zijn. Naast de bestaande opties zien wij voor de nabije toekomst groene waterstof als een serieus alternatief binnen onze gemeente. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Slaa, partij 18PLUS met een kreet achter uw hoofd.

De heer Slaa: Dat geeft me energie, voorzitter, nu we toch over energie hebben. Nee voorzitter we praten er al een hele tijd over met elkaar en we denken er al een hele tijd over met elkaar en we hebben onze inbreng meermaals mee kunnen geven. Ik heb zelfs het voorrecht gehad om samen met de wethouder een gastcollege te geven daarover op de Universiteit Utrecht. Vanavond staat hij op de raadsagenda, de RES en in dit geval de 1.0 versie. Voorzitter de inhoud van de RES kent een enorme complexiteit en uitdagingen, raakvlakken met andere beleidsstukken en inrichtingsvraagstukken. Maar hetgeen dat extra uitdaging brengt is opnieuw de mijn set van ons allemaal. Begrijpt mijn buurman dat zijn voortuin straks open moet om zijn gaf leiding af te toppen? Begrijpt hij ook dat hij van de meterkast naar zijn kookplaat een sleuf in zijn mooie parketvloertje komt om nieuwe bedrading te trekken? Begrijpen onze omgevingspartners zoals de MREA en de RET dat het buslijnenprogramma, de haltes en OV niet alleen afhankelijk zijn van de reisbeweging en de wensen van de reiziger maar ook van onze energie-infrastructuur? Hebben we enig idee hoe bijvoorbeeld onder Zuidplein een middenspanningsstation veilig kunnen plaatsen en of dat wel naast waterstofleidingen kan? Ik denk het niet.

Voorzitter, ik denk te begrijpen. We zijn nog niet bij de concrete invullingen en de gevolgen van de RES en werden net met potlood de kaders neergezet. Toch willen we als partij 18PLUS de oproep doen en een toezegging vragen om nu al zeer proactief in de wedstrijd te zitten en aan de slag te gaan met inwoners, bedrijven en andere organisaties om bewustwording te creëren en de mogelijkheden te bieden voor participatie. In de klimaatvisie staat hier een regisserende houding voor beschreven. Graag willen we aan de wethouder toezegging vragen deze regierol ook in het RES-traject te pakken en stevige strategische samenwerking op te zetten met organisaties uit onze omgeving en natuurlijk met onze netbeheerder. Voorzitter ik ga afronden. Bij de eerste stap is gezet maar we hebben nog een lange weg te gaan. De RES is een regionale strategie, laten we het dan ook samen met de regio doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U bent vergeten op de klok te kijken maar ja, het zij u vergeven. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Wij proberen het wat sneller te doen om het in te halen. Voorzitter, onze fractie ziet de Regionale Energie Strategie 1.0 als een strategische visie waarin wordt aangegeven hoe wij als regio om willen gaan met de energievoorziening. Het uitgangspunt hierbij is de CO2reductie. Wij zijn ons er ook van bewust dat de RES 1.0 niet geheel vrijblijvend is. Daarom vindt de VVD belangrijk dat Ridderkerk de regie in eigen handen houdt bij het bepalen van de wijze waarop deze visie omgezet gaat worden in lokaal beleid. Wij zullen als gemeente zelf de ambities moeten vertalen in haalbare plannen en onze inwoners op een goede wijze daarbij moeten betrekken. Alleen met een zeer groot draagvlak onder onze inwoners zullen de ambities waargemaakt kunnen worden. Ervan uitgaande dat de RES 1.0 een strategische visie is, zijn wij van mening dat er een goede analyse is gemaakt om te bekijken welke stappen gezet kunnen worden om de energietransitie te realiseren. We zijn dan ook voornemens in te stemmen met de RES 1.0. Voor de verdere uitwerking van deze strategie willen wij alvast meegeven dat de VVD Ridderkerk hoge prioriteit geeft aan de betaalbaarheid van de energietransitie voor onze inwoners, dat zal u niet verbazen gezien onze vorige bijdrage. Dan slaan we even het blaadje om, dat hoort er ook gewoon bij, onnodig schaarse te gronde opofferen voor zonneparken wanneer doelstellingen op andere wijze gehaald kunnen worden. Voorzitter, dit was onze bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos, Echt voor Ridderkerk, heeft anderhalve minuut.

De heer Kloos: Dank u wel voorzitter. Laat ik eens beginnen met een uitspraak van André Krouwel, politicoloog aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Hij zei: zeldzame aardmetalen die worden gebruikt in de schone energietechnologieën zoals lithium, kobalt en indium worden weliswaar in veel landen aangetroffen maar China heeft een leidende positie in de winning, productie en verwerking van deze aardelementen. Kortom, een transitie naar schone energie versterkt de antidemocratische krachten in de wereld. Komt deze vraag een nieuwe gemeenteraad weleens aan de orde als u over energietransitie gaat? Echt voor Ridderkerk heeft het al eerder gezegd lieve zoete Gerritje: wie gaat die minimaal € 400.000.000 voor Ridderkerk betalen? Zolang wij hierop geen antwoord krijgen, gaan wij Ridderkerkers niet dwingen op termijn, want dat is het resultaat van deze RES, van onder meer van het aardgas af te komen en alternatieven. En weet u nog, het gaat om de reductie van CO2. Die van Nederland wordt wereldwijd dan 0.00007% lager. Maar ach, ja dat zet geen zoden aan de dijk als China, India, Afrika en Zuid-Amerika gewoon meer CO2 mogen uitstoten, vooruit dan maar. Samengevat, Echt voor Ridderkerk vindt dat met een ander totaalplan komt waar echte CO2reductie wordt bereikt. Om te beginnen: neem de bouw van kernenergiecentrales mee. En zodoende een kan er ook minder windmolens moeten worden geplaatst. Dit veroorzaakt snelle CO2vermindering en goedkope elektriciteit.

De voorzitter: Mijnheer Kloos wilt u afronden?

De heer Kloos: Ik ben aan mijn laatste zin bezig. Kijk ook naar de milieueffectenreportage. Volgens EVR is het de vroeg om nu aan de slag te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Dank u wel voorzitter. De rijksoverheid heeft gevraagd om voor 1 juli een Regionale Energie Strategie in te leveren. Dat lijkt de MRDH te gaan halen. Het is een prestatie om 23 gemeenten, vier waterschappen en de provincie op één lijn te krijgen. Hieraan is hard gewerkt en het proces is goed verlopen. Voor raadsleden waren er bijeenkomsten in overvloed en input, in diverse ronden worden gegeven. Na het laatste conceptdocument is door onze raadscommissie gebruikgemaakt van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen in te dienen. Er is gereageerd hoe met dit commentaar is omgegaan. Daarbij is toegezegd dat betaalbaarheid nadrukkelijk de aandacht heeft en daar concreet invulling aan zou worden gegeven. Ook is meer helderheid gegeven welke zaken op landelijk, regionaal en lokaal vlak behoren te worden geregeld. Daarbij is gedragsverandering en draagvlak neergelegd als taak van de landelijke en lokale overheid. De RES gaat vooral in op de beschikbare mogelijkheden voor de productie van duurzame energie en warmte in onze regio, met als conclusie dat er een overschot aan warmte is en een tekort aan elektriciteit. Het ligt dus wel voor de hand om voor woningen, waar mogelijk, een warmtenet in te zetten. Toch is het daarnaast ook goed te blijven kijken naar alternatieven. De klimaatvisie van Ridderkerk is mede gebaseerd op deze RES en voor de daarover gemaakte opmerkingen verwijzen wij naar onze zojuist gehouden bijdrage over de klimaatvisie. Tijdens het proces en bij de tussentijdse beoordelingen heeft de SGP-fractie haar standpunten ingebracht die we nu niet gaan herhalen en naar terugverwijzen. Na het inleveren van de RES is het woord aan de minister en hopelijk tellen allerlei RES'sen voldoende op tot de doelstellingen van de door de rijksoverheid gemaakte klimaatafspraken zodat er geen aanvullende eisen hoeven te worden herverdeeld. De eerste geluiden op basis van de concept RES'sen zijn geruststellend. Het is van belang dat goed gemonitord gaat worden wat daadwerkelijk gerealiseerd wordt en waar bijsturing nodig is. Over twee jaar zal de RES 2.0 worden vastgesteld en kunnen de tot dan toe verzamelde inzichten worden meegenomen. De raad kan dus binnenkort weer aan de gang voor de volgende ronde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel. Voorzitter, naar de klimaatvisie nu dus de RES 1.0. Was het al ingewikkeld om als Ridderkerk een eigen koers te vinden voor de opgave die voor ons ligt, in de RES doen we dat gezamenlijk met 22 gemeenten, vier waterschappen en een provincie. De urgentie van de energietransitie ga ik niet nogmaals uitleggen, dat kwam bij de klimaatvisie al wel aan de orde. Ik wil mijn complimenten maken aan de inhoudelijk betrokken ambtenaren en professionals die het inhoudelijke werk hebben gedaan. Als raadsleden hebben wij wellicht eenvoudig praten als beste stuurlied aan de wal en in de situatie van de RES staan wij dus bij wijze van spreken langs 27 wallen stuurlied te roepen. En nee voorzitter en de heer Piena voordat hij zijn hand op gaat steken, ik wil zeker niet ons werk als het ware bagatelliseren, integendeel. Ik wil hier alleen aangeven beste meer bewondering te hebben voor het gerealiseerde product. Voorzitter, helder mag zijn dat we lokaal niet dé oplossing zijn of hebben voor de energietransitie maar wel een schakel zijn en dat we samen met de omliggende gemeenten in onze regio ook een bijdrage moeten leveren. We hebben binnen onze regio een flinke energievraag en warmte over. Dat is op hoofdlijnen het aanbod wat we doen richting het rijk, om hen daar vervolgens de energiepuzzel voor heel Nederland te laten maken op basis van de 30 RES'sen die in Nederland zijn opgesteld, ook dat zal weer een flinke plus zijn. Voorzitter, ook in het traject van de energietransitie is het doel helder en moet de route daarnaartoe flexibel blijven. Van belang is een goede en stabiele samenwerking met de deelnemende partijen binnen onze RES-regio. En zeker ook richting het rijk is

het van belang om samen op te trekken. Als iedereen binnen onze regio wil een andere kant op wil, komen we uiteindelijk zeker niet beter vanaf. Willen zowel ruimtelijk als financieel de transitie-opgave voor onze regio acceptabel houden, zodat onze regio in ieder geval met één mond moeten praten. En daarom zullen wij dan nu ook instemmen met het voorstel. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Er is al heel veel gezegd door voorgangers van mij en aangezien mij elke keer geleerd wordt dat je energie niet moet verspillen ga ik het even kort houden. De RES 1.0 brengt in beeld welke stappen gezet kunnen worden, een visiedocument. Nog niet alle randvoorwaarden zijn ingevuld. Leefbaar Ridderkerk kijkt dan ook uit naar de vervolgstappen die er genomen gaan worden. Haalbaarheid van de energietransitie en vooral ook betaalbaarheid moet wat Leefbaar Ridderkerk betreft hoog in het vaandel staan bij de komende voorstellen en ook met name een goede communicatie. Daar willen wij het voor nu bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de wethouder, wethouder Japenga, ga uw gang.

De heer Japenga: Dank u wel voorzitter. Inderdaad, aantal fracties heeft aangegeven het is een behoorlijk project geweest met heel veel partijen. En er is heel veel optimisme nodig omdat met elkaar te doen en ook om er een vervolg aan te geven. Ik heb ook inderdaad in het proces weleens met verwondering gekeken bij, in de RES-regio als we aan tafel zaten dat het toch ook met elkaar heel gedegen maar toch op een hele plezierige, prettige manier is gegaan en dat is ook wat waard. En natuurlijk moeten we ook wel met iets komen richting de landelijke overheid maar het is mooi als het dan op deze manier in goede sfeer en harmonie gaat gebeuren en inhoudelijk ook van een goede aard is. Daar zijn ook complimenten voor gegeven, die zal ik ook overbrengen voorzitter. Ook hier geldt de enorme opgave die we landelijk moeten doen maar ook in de regio maar ook lokaal. We committeren ons wel ergens aan. Maar tegelijkertijd, en dat is ook aangegeven, hou wel de regie als gemeente. En ik ben hier om uit te spreken dat de gemeente hier ook de regie in heeft, dat niet de regio bepaalt wat er in Ridderkerk gaat gebeuren. We zoeken samen naar oplossingen en mogelijkheden en onze bijdrage maar uiteindelijk is het wel de raad van Ridderkerk die ja of nee zegt. En dat willen we ook graag zo houden, dat geldt ook bijvoorbeeld waar de drie windmolens, daarvan zeggen we ook: dat is voor Ridderkerk voldoende, meer willen we niet. En dat wil ik dus ook toezeggen dat we daar proactief mee aan de slag gaan. Als de raad het zo breed steunt zoals daarnet dan denk ik dat we daar ook alle redenen toe hebben om volop aan de bak te gaan en met elkaar aan de slag te gaan. Ook hier weer: medebewoners mee en het gaat impact hebben. Zo zei de heer Slaa net ook. Het gaat inderdaad bij je achter de voordeur plaatsvinden, dus daar zijn mond van bewust en daar hebben we ook over na te denken. Niet voor niks zeggen we ook: we gaan ook in samenwerking met Erasmus Universiteit bepaalde vraagstukken verder vormgeven. De heer Piena geeft ook aan: hou die regie in eigen hand. Zeker, daar staan we voor. En tegelijkertijd willen we met elkaar in de regio zoeken naar het beste. Draagvlak is hier van belang. De RES, nou de raad is volop meegenomen en daarmee is ook draagvlak gecreëerd voor deze plannen, laat het zo maar even zeggen. De heer Soffree geeft aan, die participatie 25%, ja dat is een belangrijk aspect, daar willen we ook zeker mede vorm aan geven, dat kunnen we niet alleen. We hebben mede vorm kunnen geven aan bijvoorbeeld de energiecoöperatie de Groene Stroom maar het begon wel met een aantal bewoners die zelf de handen ineensloegen en dat hebben we dat zeker gesteund en ook faciliteert. En we hopen ook, als er nieuwe partijen opstaan, dat ook niet per se ook zon of wind, dat kan ook met die aquathermie zoals in Bolnes bijvoorbeeld plaatsvinden, als er een nieuwe coöperaties zouden opstaan om die belangen te dienen, dan zullen we dat ook zeker steunen. Daar zijn we zeer voor, hoe minder afhankelijk we zijn van anderen, hoe beter. Ergens werd

ook een bijdrage in geopolitieke zin gehouden. Nou, wat we in Ridderkerk kunnen doen moeten we in Ridderkerk doen zou ik haast zeggen. Maar goed, moet ook nuchter zijn, we kunnen niet alles. Voorzitter, het warmtenet is ook nog even langs geweest en inderdaad, met wie hebben we nou straks te maken en wat voor partij is dat nou. En is dat een betrouwbare partij? En is dat de monopolist? En hebben we te kiezen of niet? Voorzitter, in onze wijkplannen in Bolnes gaan we dat verhelderen, dat gaan we duidelijk maken. Dat kan ik nu nog niet zeggen maar dat wordt wel de go or no-go waar de raadsfractie over gaat beslissen. Dan is er beeld: met wie gaan we zakendoen. En zo hebben we in de komende jaren volop met elkaar ook weer rond de tafel te zitten om daar instappen en besluiten te nemen. Gecontroleerd, rustig en nuchter zeg ik dan maar even maar wel vooruit. Voorzitter natuurlijk, zonneparken, zonneweides, daar gaan we het met elkaar nog over hebben dit jaar. Waar willen we het wel en waar willen we het niet? Met elkaar moeten we vaststellen, we hebben een aantal dingen moeten van onszelf zeg ik dan maar even en dat dat ook consequenties heeft op ons landschap maar dan willen we ook graag zorgvuldig mee omgaan. Die belangen willen we goed wegen met elkaar. Voorzitter, ook is gezegd iets over de RES 2.0 over twee jaar alweer, dus de heer Rottier zegt ook van: moeten alweer bijna aan de bak. Dat is laag, ook de VVD heeft daar iets over gezegd van: Na RES 2.0 kan je nog eens even dat hele proces tegen het licht houden. Bij dit proces hebben we wensen- en bedenkingprocedure gehad voorzitter, heeft de raad ook volop gebruik van gemaakt. En zeker ook richting RES 2.0 is het aan de regio matig denken over de beste vorm. En die signalen neem ik ook zeker mee. Dat was het even voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Zullen we het rondje nog maar even doen? Merken we het vanzelf. Mijnheer Los?

De heer Los: Ja dank u wel voorzitter. Ja de wethouder zijn het al heel terecht: wat we in Ridderkerk kunnen doen, dat moet we in Ridderkerk doen maar we kunnen niet alles. En zo is het ook. Nog deze week bracht ik een bezoek aan de Technische Universiteit Delft en daar stond ik oog in oog met de eerste generator van de eerste centrale, elektrische centrale in Nederland. Met enige trots kon ik zien, die was in Ridderkerk gemaakt. Hij werd opgesteld in Kinderdijk en al spoedig kwam men erachter, dit is veel te klein, dit moet je regionaal aanpakken. Dat was nog voor de eeuwwisseling, de vorige eeuwwisseling. En dat brengt me eigenlijk ook wel op het verhaal dat we inderdaad regionaal moeten werken. Daar moeten we gestand bij gebruiken maar zo'n generator die klein is, daar kun je niks mee. Al heel snel kwam men erachter: het moet kernenergie of een grootschalige centrale worden. Opslag moet je grootschalig doen en als je geothermie gebruikt is dat ook een grootschalig project wat je als Ridderkerk en zeker als, misschien wel als Rotterdam nog niet eens alleen kunt. Dus regionaal werken, alle pijlen wijzen in die richting, laten we het met verstand doen. En wij zullen dit voorstel steunen, ik heb al gezegd houden vinger aan de pols, nou ik denk dat de wethouder dat met mij eens is. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Soffree? U moet wel uw microfoontje aanzetten anders kunnen wij u niet horen.

De heer Soffree: Ja dat is wel zo handig, dank u wel. Ik ben blij met de uitspraak van de wethouder dat we in Ridderkerk zelf de dienst uitmaken van hoe wij het hier allemaal gaan vormgeven. Eigenlijk was mijn bedoeling van de RES 2.0, dat is een gezamenlijk traject en ik snap dat er eens een bijdrage moet leveren maar je, er worden straks ook keuzes gemaakt tussen energievormen en de uitvoeringsmogelijkheden en ik vind toch dat we daar als, ook als raad van Ridderkerk op scherp moeten blijven dat we daar een, ons eigen geluid laten horen. Dat was eigenlijk wat ik bedoelde te zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Breeman.

De heer Breeman: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb voor de rest niet veel bijdrage. Wat ik vooral belangrijk vind op de weg die we nu nog gaan, is dat we kijken naar alle opties van energievormen, dat we een goede prijs-kwaliteitverhouding gaan vinden. Wat ik vanavond ook heb gehoord, aantal malen, is toch een beetje de angst van een monopolist en een monopolist, iemand, een aanbieder, daar kan je toch weleens een keer problemen krijgen met bepaalde prijsverhoudingen. Dus ik denk dat langs deze weg ook moeten kijken naar meerdere opties die misschien ook op onze weg komen, dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Dank u wel voorzitter. Ik heb voor nu geen tweede termijn alleen ik ben wel een beetje nieuwsgierig geworden waar mijnheer Kloos die kerncentrale in Ridderkerk wil neerzetten.

De voorzitter: We komen nog bij mijnheer Kloos. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter. Op naar RES 2.0 zou ik haast zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Om gelijk op de vraag van de partij 18PLUS te antwoorden: ik ga niet zeggen dat die kerncentrale in Ridderkerk komt te staan, maar er zijn voldoende plekken in Nederland waar wel ruimte ervoor zou zijn. De discussie verder gehoord hebbende, en ook wat de wethouder er nog aan toegevoegd heeft, krijg ik toch de indruk dat binnen de RES we bepaalde dingen zullen moeten. Dat vind ik jammer. Dat is voor ons al voldoende reden om toch tegenstander tegen deze RES-visie te zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Er is al voldoende gezegd in onze ogen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter, er zijn inderdaad mooie dingen gezegd. Ik constateerde net eventjes dat het mogelijk zou kunnen zijn dat de opmerking die ik heb gemaakt rond samenwerken misschien haaks zou kunnen staan op wat mijnheer Piena en wat mijnheer Soffree aangaven, van enerzijds we willen onze eigen keuze maken en eigen verantwoordelijkheid in Ridderkerk, terwijl ik aangaf van: ja, we moeten juist samenwerken als één mondaat in deze regio. Dat zou op gespannen voet kunnen staan. Ik denk toch in de uitwerking dat we misschien ook eigenlijk allebei hetzelfde bedoelen. Dat het natuurlijk van belang is dat we ... Wij hebben verantwoordelijk richting onze eigen inwoners, richting Ridderkerk. Maar wat ik wil benadrukken is dat we ook moeten voorkomen dat iedereen weer op zijn eigen eilandje gaat zitten en de boel aan de ander over laat. Ik denk dat we echt hierin moeten samenwerken, zoals mijn Los ook al aangaf. Het is echt een regionaal ...

De voorzitter: Mijnheer Piena wil u even interrumpen. Ik neem aan, mevrouw Van Nes, dat uw handje er staat omdat u een termijn wil?

Mevrouw Van Nes-de Man: Nou, een stemverklaring. Ik weet niet misschien ...

De voorzitter: Nee, dat is prima, maar ... Prima, maar dan gaan we nu eerst even ...

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, maar ik ...

De voorzitter: Na die mijnheer Kooijman interrumpen. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, ik wil even aansluiten bij mijnheer Kooijman. Ook ik zeg ik niet dat wij niet moeten samenwerken. Sterker nog: we moeten samenwerken, want allen als Ridderkerk zijnde kunnen we het niet, maar zaken die Ridderkerk zelf aangaan, daar moeten wij wel zelf de regie over houden. Dat is eigenlijk wat ik wilde zeggen. Sterker nog: ik denk dat we als Ridderkerk juist voordelen hebben van die samenwerking, omdat wij niet alles zelf kunnen doen. Dus we ontkomen er niet aan. Dus ik denk dat wij het met elkaar eens zijn.

De voorzitter: Nou, dat is meer dan fantastisch. Was dat uw termijn, mijnheer Kooijman?

De heer Kooijman: Jazeker, dat is alles wat ik wilde zeggen. We waren het eens. Dank u.

De voorzitter: Dan komen we Kayadoe. Dus ik zie daar het handje van mijnheer Piena. Is dat een oud handje? Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Ja, dat is de leeftijd van de heer Piena, denk ik.

De voorzitter: Oh.

Mevrouw Kayadoe: Maar nee hoor, we hebben al meer dan voldoende gezegd. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Van Nes, stemverklaring mag ook zo meteen, tenzij u nog vragen wil stellen aan de wethouder. Nee.

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee hoor, komt straks wel.

De voorzitter: Goed zo. Dan gaan we nu naar de wethouder. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Heel kort nog. In de tweede termijn is vooral het belang van samenwerking genoemd, en ik denk dat ik dat nog wil onderstrepen, dat dat in de regio ook heel goed is gelukt, en dat we primair in Ridderkerk verantwoordelijk zijn voor onze eigen afwegingen en besluiten. Dat houden we er ook graag in. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Stemverklaringen? Mag ik handjes zien voor stemverklaringen? In ieder geval mevrouw Van Nes-de Man. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Burger op 1 stemt in met de RES 1.0, maar vraagt wel nadrukkelijk aandacht voor de betaalbaarheid van de transitie en voor de burgerparticipatie. Dank u.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Ik zie geen handjes. Gaan we over tot mijnheer Los.

De heer Los: Ja, heel eenvoudig voorzitter: namens mijnheer Van der Linden en mij zullen wij dus instemmen met het voorstel, voor alle duidelijkheid.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Mag ik de handjes zien, als mijnheer Los zijn handje weer intrekt, van de fracties of raadsleden die geacht willen zijn tegen dit voorstel te zijn? Ik zie mevrouw Van Vliet en ik zie mijnheer Kloos. Daarmee is dit voorstel aangenomen met een klap erop. We gaan naar agendapunt 8.

8. Krediet ten behoeve van aan koop cumulatief preferente aandelen Stedin

De voorzitter: En de handjes mogen weer worden ingetrokken. 8, krediet ten behoeve van aankoop cumulatief preferente aandelen Stedin. Het is een hele mondvol. Hij ligt hier ter debat. Met een eerste termijn is afgesproken in de Commissie van 1 minuut. Daar ga ik niet op handhaven, dus u ziet maar ongeveer zelf uw minuut in te schatten, en als de EvR twee woordvoerders heeft, dan ga ik gewoon tot 30 tellen of zo. Ik weet niet precies. In totaal een kwartier moet lukken allemaal. Wie van u wenst het woord te voeren? Dan gaan we nu van start. Mag u allemaal uw handje weer intrekken. Juist. Dan gaan we naar mijnheer Soffree van de Partij van de Arbeid. 1 minuut, ga uw gang.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het heel kort houden. Partij van de Arbeid Ridderkerk is geen voorstander van het aankopen van aandelen door de gemeente. In dit geval gaat het om wat men vroeger noemde nutsbedrijf, en willen we daarvoor een uitzondering maken. Wel vinden we het jammer dat alweer de gemeentes de gaten moeten vullen die het Rijk laat vallen. Wat ons betreft mag de VNG daar een punt van maken bij het Rijk. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. De VVD Ridderkerk kan zich vinden in de aankoop van preferente aandelen Stedin. We maken ons wel enige zorgen over de ontwikkeling van het dividend op de gewone aandelen Stedin, die we als gemeente Ridderkerk in bezit hebben. Die ontwikkeling kan namelijk gevolgen hebben voor onze structurele begroting voor de komende jaren. Het maatschappelijk belang dat Stedin op dit moment heeft, en de gevolgen van het niet aankopen van de preferente aandelen, wegen voor ons echter zwaarder dan de eventueel toekomstige verminderde dividendopbrengsten uit de gewone aandelen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk. 30 seconden.

De heer Los: Ja, voorzitter. Dat gaat me lukken. We waren aanvankelijk niet enthousiast. We hebben breed geïnformeerd – mijnheer Van der Linden en ik – en we zijn tot de conclusie gekomen dat we dit voorstel moeten steunen. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter. De ChristenUnie vindt dat Ridderkerk hier haar verantwoordelijkheid moet pakken, en dus Stedin zal moeten helpen met een kapitaalinjectie. Gezien de riante reservepositie die Ridderkerk heeft, lijkt dit ook een no brainer. Of anders gezegd: hier hoeven we niet lang over na te denken. In financieel opzicht levert het ons een voordeel op, maar dat is wat ons betreft slechts een prettige bijkomstigheid. De opgave voor de energietransitie is in Nederland gigantisch. We maken ons als raad ten aanzien van de energietransitie – en we hebben dat gehoord – zorgen over de betaalbaarheid, en of het elektriciteitsnet het allemaal wel aan kan. Helder is dat er nog flink in de infrastructuur zal moeten worden geïnvesteerd. Hiermee kunnen we ons steentje bijdragen. Doen dus. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kloos, Echt voor Ridderkerk, 30 seconden.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Echt voor Ridderkerk had het geld liever in kas gehouden. Rondom deze investering speelt nog wat open eindjes, wat het lastig maakt er een eerlijk oordeel over te geven. Maar we begrijpen het voorliggende voorstel en zullen er wel mee akkoord gaan. echter, voor maximaal 1 trans van 1.13 procent aandelenbezit. Van mij mag het College een tegenprestatie leveren aan die Ridderkerkers die daardoor geen leuke dingen met adat geld kunnen doen. Hoe staat u tegen de Echt voor Ridderkerkse suggestie om de verwachte 3 procent dividend in te zetten om de belasting van alle Ridderkerkers hiermee te verlagen? Wat vindt de wethouder hiervan? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Piena wil interrumpen.

De heer Piena: Ja, graag voorzitter, want hier wordt een vraag gesteld die bij mij – bij de VVD – vragen oproept. Nogmaals, die dividend, die 3 procent, als mijnheer Kloos heeft opgelet wat de wethouder daarover heeft gezegd is dat niet 3 procent maar moeten er toch ook nog wel wat renteberekeningen af. Dus we komen op ongeveer – nou, laat ik het afronden – anderhalf procent. Daarbij komt dat wat de VVD net al in zijn betoog heeft aangegeven – we ons zorgen maken over het dividend op de gewone aandelen. Dus dat gaat ten koste van de structurele begrotingen van ons. Om dan hieruit geld weg te geven ... Wij zijn voor teruggave van belastinggelden aan onze inwoners, maar dit lijkt ons niet de juiste methode. De vraag aan mijnheer Kloos is: kan hij zich in deze zienswijze vinden?

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dat kan ik op dit moment nog niet beoordelen, omdat we nog geen zekerheid hebben dat de 3 pro... Dat de dividend van op de gewone aandelen dat dat zal teruglopen. Laten we hopen dat het hetzelfde zal zijn. Eigenlijk was deze gedachte onzerzijds meer omdat we de Ridderkerkers die mogelijkheden ontzeggen om met deze ... We spreken over 216 miljoen euro, andere dingen te doen. vandaar dat we deze als leuke suggestie zouden willen aanreiken aan de wethouder. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek. Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. In 2017 had de Partij 18PLUS samen met de VVD een amendement ingediend om de aandelen in Eneco van de hand te doen. Dat amendement kon toen niet op een meerderheid rekenen. Gelukkig zijn we allemaal tot nieuwe inzichten gekomen en heeft de verkoop van Eneco ons 46 miljoen euro opgeleverd. Eneco was niet meer het nutsbedrijf van vroeger. Door de Splitsingswet een commercieel bedrijf met de bijbehorende risico's geworden. Hoe anders is dat voor de overgebleven netbeheerders. Voor onze regio is dat Stedin. We kunnen hier nog spreken van een nutsbedrijf met gereguleerde taken, een openbaar toezichthouder en publieke aandeelhouders. Gezien de opgave vanuit de energietransitie de komende decennia zal Stedin veel moeten investeren. Aandeelhouders dienen dan ook verantwoordelijkheid te dragen. Partij 18PLUS stemt dan ook in met deze kapitaalinjectie om Stedin in staat te stellen om tegen de meest gunstige voorwaarde kapitaal aan te trekken. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Dank u wel. Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Gelet op de verwachte kapitaalbehoefte tussen de 700 en 950 miljoen, zal Stedin in een latere fase ongetwijfeld een beroep moeten doen op de kapitaalmarkt. Met het ophalen van de eerste trag van 200 miljoen wordt de solvabiliteit van

Stedin verstevegd, waarbij de kredietstatus een triple B kan worden gewaarborgd, en daarmee een beter uitgangspunt is voor het verkrijgen van kredieten in de toekomst op de kapitaalmarkt. Dus wij zullen hier ook in meegaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De Heer Van der Duin Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, die 1 minuut. Ik zei in de fractie: hoe moet ik in vredesnaam alle aspecten die hieraan zitten in 1 minuut gaan benoemen? Nou, dat gaat niet lukken, dus dat ga ik ook niet doen, voorzitter. Dus wat de SGP-fractie betreft zijn we als gemeente aandeelhouder in Stedin, moeten we ook onze verantwoordelijkheid nemen. Stedin staat voor een grote opgave wat betreft de energietransitie, dus het is mooi dat we ook daarin een bijdrage kunnen leveren. Dus de SGP-fractie zal instemmen met het voorliggende voorstel. De zorgen door de VVD geuit delen wij ook wel enigszins. Anderzijds, als Stedin op een ander manier kapitaal had moeten aantrekken, was die dividenduitkering waarschijnlijk nog verder onder druk komen te staan. Dus het blijft een zorgpunt, maar ook in dat oogpunt – vanuit dat aspect – is dat waarschijnlijk de beste oplossing voor dit.

De voorzitter: Mooi. Gaan we naar de wethouder. Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Als ik iedereen zo beluisterd heb, dat heb ik natuurlijk gedaan, ook met waardering, zijn er twee woorden die bij mij vooral blijven hangen. Het eerste is 'verantwoordelijkheid nemen' en de tweede is 'zorg.' Nou, als ik even met het eerste punt begin dan is verantwoordelijkheid nemen inderdaad wel aan de orde hierbij. Verantwoordelijkheid nemen voor ons Stedin, want Stedin is voor ons als gemeente bij elkaar. Dat scheidt ook een verantwoordelijkheid positie. Als daar zeg maar een vraag of een zaak afkomt die met name ook weer raakt aan verantwoordelijkheid nemen voor alle Ridderkerkers in de meest brede zin: inwoners en ondernemers. Want er komt gewoon een ingewikkelde en grote opgave op ons af die echt niet alleen maar te maken heeft met een energietransitie, maar ook met zoveel huizen die er moeten worden gebouwd en een bedrijfsterreinen die moeten worden aangelegd. Enzovoort. Dat is één. Ik hoor doorklinken in de inbreng van diverse partijen dat dat ook een belangrijk punt is. Het tweede punt is het woord 'zorg.' Zorg als het gaat om de dividend wat onder druk zou komen te staan. Ik heb ook in Commissieverband aangegeven dat het echt wel in de komende jaren gewogen zijn. Hoewel dat ook wel van jaar tot jaar naar verwachting – naar huidige inzichten – die natuurlijk ook per vraag bij Stedin zal kunnen verschillen. Er zit wel een zorg op. Het tweede punt van zorg – door de PvdA geadresseerd – is de manier waarop de Rijksoverheid ons als gemeenten ook wel heel nadrukkelijk niet alleen de verantwoordelijkheid geeft maar ook de financiële lasten laat dragen voor de energietransitie. Dat wordt in een breder kader natuurlijk ook aangezwengeld richting Rijksoverheid. Dat ze als het gaat om die energietransitie echt met meer geld over de brug moeten komen. Daar ... Het neemt een PGO-positie in. Als het gaat om het concrete vraagstuk van Stedin of de netwerkbedrijven in algemene zin, dan proberen we ook vanuit de aandeelhouderspositie natuurlijk ook wel te bepleiten dat we daar met reguleringskader voor de netwerkbedrijven ook een stuk beter zou moeten gaan zijn dan dat het op dit moment is, zodat ook netwerkbedrijven niet zeg maar allerlei investeringen aan blijven hobbelen, in de zin van dat ze daarmee samenhangen – de kosten – pas een paar jaar later mogen doorbelasten. Nou, dat gezegd hebbende, voorzitter, reflecteer ik op de inbreng van de verschillende fracties. Ik heb nog één vraag over staan van mijnheer Kloos van EvR. Ja, als je het allemaal een klein beetje afpelt, dan heb je het bij elkaar over – nou, even gemakshalve – zeg maar 30.000 euro wat onder aan de streep dan zeg maar als baat bij de gemeente gaat landen, als gevolg van deze beweging. Ja, als je dat deelt door het aantal huishoudens in Ridderkerk, en dat door het aantal maanden wat een jaar lang is, dan hebben we het nog over geen 10 cent per maand.

Aangezien er toch ook een groot gat mee in de begroting zit, zou ik dat ten zeerste willen ontraden. Dank u wel.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede ronde? Ik zie allemaal nee-schudders. Mag ik u dan vragen: zijn er stemverklaringen? Wacht even het handje ... Ik zie twee stemverklaringen. Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Dank u, voorzitter. We zullen de woorden van de wethouder meenemen en afzien van ons woord over dividend, want met een geleide schaal naar beneden zal het marginaal zijn. Dus ... Wel willen we nog even duidelijkheid hebben of we het hebben over één of twee tranches waar wij toestemming voor geven. Dank u wel.

De voorzitter: Ik moet even in beraad met mijn griffier. Mijnheer Kloos, dit was uw tweede termijn waarmee u nog een vraag aan de wethouder stelt?

De heer Kloos: Ja.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Oosterwijk: Voorzitter, kort en krachtig: dit gaat over het voorstel van een factor 1.

De voorzitter: Mooi. Dan komen we nu aan de stemverklaringen. Zijn er nieuwe raadsleden die een stemverklaring willen afgeven? Mijnheer Kloos, uw handje staat er nog.

De heer Kloos: Dank u wel, mijnheer de wethouder. Wij gaan mee met dit voorstel.

De voorzitter: Nou, dat zegt u tegen mevrouw de voorzitter, neem ik aan. Mijnheer Slaa zie ik een handje. Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Ja, dank u, voorzitter. Gezien mijn werkzaamheden bij Stedin hier wil ik me graag onthouden van stemming.

De voorzitter: Ik heb het begrepen. Zijn er nog meer stemverklaringen? Mag ik dan handen zien ... Mogen deze handjes weg van mijnheer Slaa en mijnheer Kloos? Dan wil ik graag handjes zien van de raadsleden die geacht willen zijn tegen dit voorstel te zijn. Onthouding van mijnheer Slaa is helder. Ik zie geen handjes. Geen tegenstemmen. Dan is ook dit voorstel aangenomen. Nu gaan we een heleboel ter vaststelling even met u doornemen.

9. Zienswijze concept jaarstukken 2020 en begroting 2022 – 2025 GR BAR-organisatie

De voorzitter: Agendapunt 9: zienswijze concept jaarstukken 2020 en begroting 2022 – 2025 GR BAR-organisatie. Ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Ik zie geen handjes. Zijn er tegenstemmen? Ik moet even wachten, want niet iedereen kan dat even snel doen, maar ik meen te mogen aannemen dat het is vastgesteld.

10. Jaarverslag 2020 en Begroting 2022 gemeenschappelijke regeling GGD-RR

De voorzitter: Agendapunt 10: zienswijze ontwerp-begroting GGD Rotterdam naar Rijnmond 2022, ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Vastgesteld.

11. Zienswijze begroting 2022 Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

De voorzitter: 11, zienswijze begroting 2022 Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Zijn er stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

12. Zienswijze begroting 2022 en 1^e begrotingswijziging 2021 VRR

De voorzitter: 12, zienswijze ontwerpbegroting 2022 veiligheidsregio Rotterdam naar Rijnmond. Ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Vastgesteld.

13. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

De voorzitter: 13. Verordening voorziening huisvesting, ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er ... Ja, mevrouw Van Vliet, ga uw gang. Stemverklaring.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. EvR. Kloos en ik stemmen in met deze verordening, omdat het ons deugd doet te zien dat de gemeente goed samenwerkt met de besturen van de diverse onderwijsinstellingen in Ridderkerk, en het siert het College dat de fout in het verleden met betrekking tot de gewichtenregeling wordt hersteld en meegenomen in deze verordening. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nog meer stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Vastgesteld. Dat brengt ons bij agendapunt 14. Het is nu vijf over halfelf. Ik zie wel allerlei gebaren, maar daar kan ik niet zo heel veel mee. dit volgende agendapunt neemt 45 minuten in beslag. Dan is het pakweg halftwaalf. Willen we doorgaan of willen we stoppen? Wie van u wil daar even wat over zeggen? Want ik kan nu niet ... Doe maar handjes opsteken. Handjes. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter. Ja, we hadden in het presidium even al hierover gehad. Nou, de voorspelling ging uit van kwart voor elf. Nou, daar zitten we bijna aan. Met deze discussie raken we dat precies. Wat ons betreft staken we nu de vergadering en gaan we maandag verder.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Zeker beslistermijn schuldhelpverlening verdient om dat op een rustige wijze, goede wijze te debatteren daarover. Dus wat ons betreft ook stoppen en maandag verder.

De voorzitter: Mijnheer Loos.

De heer Loos: Daar ben ik het mee eens. Stoppen en maandag verder, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: Daar sluit ik mij bij aan, inderdaad stoppen.

De voorzitter: Westbroek.

De heer Westbroek: Wij kunnen nog wel een ... Zelfs nog wel een paar uurtjes door, voorzitter. Wat ons betreft behandelen we in ieder geval dat ene puntje.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Kayadoe: stoppen en maandag doorgaan.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik zou ook zeggen: stoppen nu. Er rest nog een heleboel punten, en dan kunnen we net voor het donker thuis zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter. Wat ons betreft zouden we nog wel een puntje kunnen doen. volgende week is het met een fractievergadering en woensdag alweer een Commissie ook volle bak, dus als we daar wat druk weg kunnen halen door nu al een agendapunt te behandelen, zou dat wat ons betreft wel kunnen.

De voorzitter: Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Gezien de verdeling over twee avonden zeg ik: vanavond stoppen; kunnen we maandag verder.

De voorzitter: Mijnheer Soffree.

De heer Soffree: Ja, wat ons betreft stoppen we de vergadering nu.

De voorzitter: Maar ik denk dat u het ook wel ongeveer heeft meegekregen, maar de meerderheid is echt voor stoppen. Dan schors ik deze vergadering tot maandagavond acht uur en wens ik u allen een heel fijn weekend met mooi weer, lekker buiten. Daar hebben we allemaal zin in. Daar zijn we aan toe. Dus fijn weekend en we zien elkaar maandag weer.